
Univerzita Palackého
v Olomouci

Nový návrh Statutu Univerzity Palackého v Olomouci

Důvodová zpráva

1. prosince 2025

I.

Obecná část

A. Zhodnocení současného stavu

Univerzita Palackého v Olomouci je veřejnou vysokou školou a druhou nejstarší univerzitou na území České republiky. Její historie byla vždy úzce spojena s rozvojem společnosti. Postupným vývojem procházelo nejen vysokoškolské prostředí, ale i právo, které se na jedné straně formalizuje, na straně druhé se stává komplexnější a flexibilnější. S respektem a úctou k historii univerzity je proto nezbytné reagovat na daný společenský vývoj, a v důsledku toho i na změny právní úpravy.

Zákon o vysokých školách a obecně i další právní předpisy, které ovlivňují fungování univerzity (ať již ve veřejnoprávní nebo soukromoprávní rovině) patří mezi tzv. vnější faktory. Tyto faktory ale nejsou schopny samy o sobě účinně nastavit uspořádání vztahů uvnitř univerzity. Těmi jsou až faktory vnitřní, jejichž prostřednictvím je možné upravit interní organizaci, bez které nemůže žádná vysoká škola efektivně fungovat. Zcela klíčovými jsou v této oblasti vnitřní předpisy, které jsou jedním ze základních nástrojů pro nastavení pravidel a interního uspořádání univerzitního prostředí.

Nejdůležitějším vnitřním předpisem vysoké školy je její statut. Jedná se o základní dokument, kterým se řídí jak všichni zaměstnanci, tak všichni studenti, případně i další osoby – např. uchazeči o studium nebo členové správní rady. Je proto nezbytné, aby byl jeho obsah jasný, přehledný a bez výkladových nejasností, protože jedině tak nebude do budoucna vyvolávat problematické situace a spory. Sám zákonodárce věnuje v zákoně o vysokých školách statutu ze všech vnitřních předpisů největší pozornost a stanoví základní požadavky na jeho obsah.

Statut vysoké školy má podle zákona o vysokých školách obsahovat zejména:

- název, sídlo a typ vysoké školy,
- právní předchůdce,
- rámcové podmínky pro přijetí ke studiu a způsob podávání přihlášek,
- podmínky studia cizinců,
- organizační strukturu,
- ustanovení o poplatcích spojených se studiem,
- pravidla pro užívání akademických insignií a pro konání akademických obřadů,
- pravidla hospodaření veřejné vysoké školy.

Není vyloučeno, aby statut obsahoval i jiné než výše uvedené oblasti, ale to pouze za předpokladu jejich souladu se zákonem o vysokých školách. Struktura statutu a obecně všech vnitřních předpisů univerzity je zcela zásadní, neboť má vliv na jejich porozumění a následnou aplikovatelnost. Vnitřní předpisy (včetně statutu) jsou závazné zejména pro studenty a zaměstnance univerzity, kteří s nimi musí být prokazatelně seznámeni. To s sebou přináší požadavek na jasnost a srozumitelnost použitého textu, který je prostý výkladových či terminologických obtíží a je uživatelsky přívětivý. Takové požadavky však současná podoba statutu nesplňuje.

B. Vysvětlení nezbytnosti navrhované úpravy

Důvodem pro vytvoření nového statutu je nejen jeho uvedení do souladu s obecně závaznými právními předpisy (zejména po provedených novelách zákona o vysokých školách), ale také snaha o jeho zjednodušení, zpřehlednění a zefektivnění jednotlivých procesů, kterým je často vytýkána zdlouhavost a zbytečná byrokracie. Pro fungování moderní univerzity je nezbytné jasné vymezení organizační

struktury a rolí jednotlivých osob, které se podílejí na jejím řízení. V každém konkrétním případě vždy musí existovat osoba/orgán, která má pravomoc věc s konečnou platností rozhodnout.

Stávající znění již třináctkrát „novelizovaného“ statutu, jehož původní podoba byla akademickým senátem univerzity schválena dne 15. 2. 2017 (průměrně byly přijaty dvě novelizace ročně), neodpovídá aktuálním potřebám univerzity a zejména posledním změnám právní úpravy. V současné době je v rozporu se zákonem o vysokých školách upraven například způsob ustanovování členů vědecké rady či rady pro vnitřní hodnocení, velkých změn nazvala také celá oblast studia.

Článek II. (Přechodná ustanovení) zákona č. 52/2025 Sb. s účinností od 1. března 2025 stanovil, že vnitřní předpisy vysoké školy upravené podle zákona o vysokých školách ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, předloží vysoká škola ministerstvu k registraci nejpozději do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. S ohledem na tuto skutečnost je nutné nejpozději do 1. března 2026 sladit vnitřní předpisy univerzity se zákonem. Klíčové je proto uvést zejména statut univerzity do souladu se zákonem, aby v návaznosti na úpravu v něm obsaženou mohly být upraveny i další vnitřní předpisy univerzity.

Aktuální členění a struktura statutu je komplikovaná a nepřehledná. Některé oblasti jsou nekonzistentně upraveny na více místech nebo jsou nelogicky upraveny tam, kam systémově vůbec nepatří. Řada jiných oblastí je upravena nadbytečně. Jako příklady lze uvést:

Část: III. – Orgány UP

- Za část III. je vložena část týkající se studia, a teprve poté část týkající se organizační struktury. Takové uspořádání nedává smysl. Organizační struktura, která představuje základ fungování jakékoliv organizace, by pro zachování celistvosti a srozumitelnosti vnitřního předpisu měla být popsána v úvodních článcích.

Část: VII. – Hospodaření UP

- Část problematiky týkající se hospodaření je upravena přímo ve statutu a další část až v příloze č. 2, což je velmi nepřehledné. Jak samotný statut, tak příloha obsahují navíc řadu nadbytečných článků (např. čl. 42, 43, 44, celá část přílohy č. 2 týkající se účetnictví apod.).

Článek: 7 – Střet zájmů

- Jedná se o hojně diskutovanou problematiku, která by ale neměla být řešena v rámci statutu. Pokud se k tomuto tématu najde širší shoda, lze do budoucna uvažovat o jeho úpravě v samostatném (jiném) dokumentu.
- Úprava střetu zájmů v současném znění statutu je nedostatečná a navrhuje ji vypustit. Stávající úprava totiž řeší pouze zlomek možných konfliktních situací a nedopadá ani na veřejné funkcionáře. Střet zájmů veřejných funkcionářů univerzity (např. rektor, děkan) podle zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, řeší bezpečnostní oddělení. Není proto důvod upravovat tuto oblast ve statutu.
- Pokud jde o případný konflikt zájmů, ani tento nedoporučujeme ve statutu upravovat. Bylo by velmi obtížné jej v prostředí univerzity správně popsat a definovat. V konfliktu zájmů se totiž mohou ocitnout:
  - zaměstnanci, kteří jsou současně proděkany a vedoucími kateder,
  - zaměstnanci, kteří jsou děkany a současně členy odborových organizací,
  - zaměstnanci, kteří jsou současně členy více samosprávných orgánů veřejné vysoké školy,
  - zaměstnanci, kteří jsou současně společníky a jednateli obchodních korporací, se kterými univerzita uzavírá smlouvy apod.
- Případnou problematiku konfliktu zájmů by bylo nutné nastavit tak, aby nedocházelo k rozšiřování podmínek pro přístup zaměstnanců k jednotlivým funkcím nad rámec stanovený zákonem (včetně nezákonného zamezování přístupu k těmto funkcím dotčeným osobám) a současně k nerovnému zacházení.

- Rovněž by bylo nutné nastavit proces kontroly dodržování nastavených pravidel a systém evidence.

Článek: 10 – Prorektori UP

- Tento článek je zařazen do části III. stávajícího znění s názvem „Orgány UP“, ačkoliv prorektori nejsou orgánem veřejné vysoké školy. Stejně tak není nutné ve statutu vymezovat oblasti jejich působnosti, které tak, jak jsou nyní ve statutu upraveny, neodpovídají skutečnosti.

Článek: 16 – Řízení fakult a dalších součástí UP

- Řízení fakult a dalších součástí univerzity je zařazeno do části III. stávajícího znění s názvem „Orgány UP“, ačkoliv článek 16 svým obsahem spadá spíše do části VI., a to do části, která se týká organizační struktury a řízení.

Články: 31 – Výběrové řízení, 32 – Mzdy, 33 – Habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem

- Uvedené články není nutné ve statutu upravovat, výše uvedeným oblastem jsou věnovány samostatné vnitřní předpisy.

Článek: 56 – Úřední deska UP a jejích fakult

- Zákon o vysokých školách již s pojmem úřední deska nepracuje a nově u některých dokumentů (informací) stanovuje univerzitě povinnost jejich zveřejnění ve veřejné části internetových stránek.

Článek: 57 – Vnitřní předpisy UP

- Zařazení „Vnitřních předpisů UP“ na závěr dokumentu do „Společných ustanovení“ je zcela nevhodné, protože svým obsahem patří tato oblast do části týkající se organizační struktury vysoké školy (jedná se o jeden z nástrojů řízení univerzity).

Bohužel sama univerzita vytvořila v rámci své samosprávy velké množství nepřehledných předpisů a norem, které brání jejímu efektivnímu fungování nebo jej mnohdy podstatně ztěžují. V současné době je možné v úložišti vnitřních předpisů a norem nalézt zhruba **170 vnitřních předpisů a norem s celouniverzitní působností**; na úrovni součástí se pak jedná o zhruba **470 dokumentů**. Takový objem interních dokumentů, které nastavují pravidla a procesy uvnitř univerzity, je nejen nadbytečný a nežádoucí, ale do budoucna zcela neudržitelný.

Dosavadní praxe navíc ukazuje, že orientace v takovém množství interních dokumentů je pro zaměstnance a studenty velmi obtížná nebo je jejich textace pro většinu z nich nesrozumitelná, což vede k tomu, že nastavená pravidla nejsou dodržována. Pokud se do budoucna nastaví jednoznačná pravidla a přesně určí role i odpovědnost jednotlivých osob, umožní to omezit množství nadbytečných dokumentů (které dnes vytvářejí složitý rámec v praxi nepoužívaných pravidel), a tím zjednodušit a zefektivnit fungování celé univerzity.

C. Odůvodnění hlavních principů nového statutu

Návrh statutu je zpracován zejména v návaznosti na provedené novely zákona o vysokých školách, které současná podoba statutu vůbec nereflektuje. Dalším důvodem je i úprava některých chybně či nesrozumitelně nastavených pravidel za účelem jejich sjednocení a správné aplikace v praxi. Věcný záměr nového statutu vypracovalo právní oddělení ve spolupráci s pracovní skupinou vedenou prorektorkou pro legislativu a organizaci zastoupenou akademickými pracovníky z řad senátorů akademického senátu univerzity, a dále v součinnosti s kancléřem, se zaměstnanci úseku kvestury, úseku prorektorky pro studium a úseku prorektorky pro mezinárodní vztahy. Návrh nového statutu

z tohoto věcného záměru vychází. Otázky, které při tvorbě návrhu vyvstaly, byly připomínkovány v rámci pracovní skupiny a na jejich základě byl návrh upravován.

Návrh statutu mění oproti stávající úpravě členění a celkové uspořádání, neboť snahou je dát statutu větší přehlednost a logiku, tj. upravit na prvním místě základní oblasti – poslání, činnost, organizační strukturu a orgány univerzity, a teprve následně konkrétní (specifické) oblasti, které musí být ve statutu ze zákona o vysokých školách obsaženy – studium, hospodaření, akademické insignie a akademické obřady.

Nová podoba statutu vypouští také některé nadbytečné články, které do něj obsahově nepatří (k tomuto viz bod B. Vysvětlení nezbytnosti navrhované úpravy). Současně je v rámci úprav zredukován i počet příloh – podstatné oblasti úpravy jsou nově obsaženy přímo v textu samotného dokumentu, nikoliv v příloze, jak je tomu v současné době například u hospodaření. Ve stávajících přílohách statutu také zcela chybí grafické znázornění organizační struktury univerzity (tento nedostatek se napравuje a nově se doplňuje i grafické znázornění organizační struktury do přílohy návrhu).

Návrh statutu je rozdělen na preambuli a 10 částí takto:

Část I.	Základní ustanovení, poslání a činnost
Část II.	Zaměstnanci, studenti, akademické svobody a akademická práva
Část III.	Organizační struktura, řízení a vnitřní správa univerzity
Část IV.	Orgány univerzity
Část V.	Studium na univerzitě
Část VI.	Další vzdělávací činnost univerzity
Část VII.	Rozpočet a fondy
Část VIII.	Majetek a hospodaření
Část IX.	Akademické symboly, akademické obřady, medaile a ocenění
Část X.	Přechodná, společná a závěrečná ustanovení

Smyslem navrhované úpravy je vytvoření nejen funkčního, ale také srozumitelného základního dokumentu univerzity, který bude v praxi sloužit všem zaměstnancům a studentům. Jedním z cílů návrhu je vytvoření nového systému normotvorby, tj. soustavy řídicích dokumentů a procesů jejich přijímání, která umožní oprávněným subjektům (ať již na univerzitní úrovni nebo na úrovni součástí) pružně reagovat na nastalé situace. Zároveň bude tento nový systém uživatelsky komfortní, a to jak pro oprávněné subjekty, tak jejich adresáty. Podstatou této změny je nové rozdělení řídicích dokumentů na rozhodnutí, vnitřní předpisy, opatření a pokyny. Zcela se opouští systém „vnitřních norem“, který je předimenzovaný a pro stávající potřeby univerzity do budoucna dále nefunkční.

Nejen stávající koncepce současného statutu, ale rovněž složitě nastavený systém organizační struktury odpovídá chybně zažitě (a používané) praxi. Je proto nutné přikročit ke změně v nastavení organizačního uspořádání univerzity a celkově ho zjednodušit. Nová podoba statutu organizační strukturu činí jednodušší a rozděluje uspořádání univerzity pouze na součásti, kterými jsou fakulty, vysokoškolský ústav a centrální jednotky (upouští se od nepřehledného systému pracovišť a účelových zařízení). Obdobným způsobem se nově nastavuje i systém orgánů univerzity vyplývající ze zákona.

Výše uvedené oblasti jsou stěžejními změnami nové podoby statutu, nicméně výraznou legislativní proměnou prošla i celá oblast studia (která je v návrhu taktéž proměněna) a dochází i k dalším úpravám, ať již z důvodu účelnosti (například doplnění internetových stránek univerzity, zpřehlednění systému hlavní a doplňkové činnosti, jež je v praxi při tvorbě smluv stále aktuálním tématem, zakotvení definice zaměstnance, studenta apod.), nebo jejich souladu se zákonnou úpravou (například funkční období člena správní rady a rady pro vnitřní hodnocení, oprávnění rektora metodickým pokynem ovlivňovat účelné využívání příspěvků a dotací apod.).

Navrhovaná úprava ve svém souhrnu odstraňuje nevyhovující stav stávajícího znění statutu a zároveň jeho obsah mění tak, že na straně jedné vytváří dokument, který umožní univerzitě flexibilně reagovat

na její potřeby, a na straně druhé zajistí určitou trvalost nastaveného uspořádání, čímž dojde i k naplnění principu právní jistoty.

V neposlední řadě je třeba co do formální stránky textu uvést, že návrh zachovává pro lepší srozumitelnost obdobnou strukturu jednotlivých článků (zejména u orgánů, rozpočtu a fondů). V celém textu se dále upouští od nadměrného používání zkratk „UP“. Zkratka „UP“ je v návrhu nového statutu ponechána skutečně jen tam, kde má její uvedení smysl (zaužívané zkratky orgánů univerzity například AS UP, VR UP). Touto úpravou se do budoucna předejde mnohdy absurdním situacím, kdy například jeden odstavec obsahuje jedenáctkrát zkratku „UP“ (čl. 15 odst. 1 statutu). V textu Statutu jsou uváděny odkazy na konkrétní vnitřní předpisy univerzity, proto je na začátku jejich názvu velké písmeno (např. *Pravidla systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností* nebo *Vnitřní mzdový předpis*), což odpovídá znění článku čl. 14 odst. 3, ve kterém jsou vyjmenovány všechny vnitřní předpisy univerzity.

D. Inspirace a zdroje nové úpravy statutu univerzity

- Zákon č. 35/1946 Sb., o obnovení univerzity v Olomouci
- Zákon o vysokých školách ve znění od roku 1966 do současnosti
- Důvodové zprávy k zákonům o vysokých školách a jejich novelizacím
- *Jurníková, J., Hejč, D., Potěšil, L., Rigel, F., Smrčka, J., Solak, D., Svoboda, T.* Zákon o vysokých školách. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025
- *Šantavý, F., Hošek, E.* Organizace/pečeti a insignie Olomoucké univerzity v letech 1573-1973. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1980
- *Kreisinger Komňacká, H., Fiala, J., Hradil, F.* Symboly moudrosti, Třináct žezel olomoucké univerzity 1573-2023. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2023
- Zákon o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)
- Zákon o řízení a kontrole veřejných financí
- Občanský zákoník
- Zákoník práce
- Zákon o účetnictví
- Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Metodická příručka Ministerstva financí ČR – Povinnost aplikace principu 3E při hospodaření územních samosprávných celků
- Statuty a vnitřní předpisy jiných vysokých škol
- Původní znění statutů univerzity
- Vnitřní předpisy a vnitřní normy univerzity
- Doplnující informace dostupné na internetových stránkách univerzity
- Žurnál UP

II. Zvláštní část

Vzhledem ke změně struktury statutu a skutečnosti, že některé oblasti úpravy jsou na sebe vzájemně navázány, komentují se vybraná ustanovení (popř. články) i ve skupinách. Protože k současnému znění statutu neexistuje žádná důvodová zpráva, doplňují se komentáře i k některým ustanovením převzatým ze stávající úpravy, případně se doplňují také úvodní informace k tématu, a to zejména tam, kde se bližší vysvětlení předmětné problematiky jeví jako významné. V některých případech jsou ustanovení doplněna i o porovnání se stávajícím zněním statutu.

Preambule

Preambule neobsahuje normativní (závaznou) část, přesto má její umístění ve statutu své opodstatnění. Preambule vyjadřuje ideu statutu, vyznačuje základní cíle, hodnoty a principy, na nichž je činnost univerzity založena a na které jsou navázány terciální vzdělávání a tvůrčí činnost, ať už na národní či mezinárodní úrovni. Preambule je obsažena i ve stávající úpravě a vzhledem k jejímu významu má smysl ji zachovat i nadále.

Text návrhu vychází ze současné podoby statutu, která byla zjednodušena a zmodernizována. Zůstává slavnostní úvodní prohlášení, nově se navrhuje, aby toto prohlášení činil nikoliv pouze akademický senát (tj. pouze jeden z orgánů vysoké školy), ale celá akademická obec. Inspiraci lze čerpat například z Ústavy České republiky (ústavní zákon č. 1/1993 Sb.), ve které prohlášení činí „občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku ...“ a nikoliv tehdejší Česká národní rada, která se na ústavním zákonu usnesla.

Část I.

Základní ustanovení, poslání a činnost

Tato část se věnuje základním informacím o univerzitě, jejím vzniku, poslání a činnosti. Návrh vychází z převážné části ze stávajícího znění statutu.

Článek 1 Úvodní ustanovení

Odstavec 1

Odstavec 1 a 2 stávajícího znění statutu se sjednocuje do nového společného odstavce 1. Vypouští se výčet zákonů, resp. poznámka pod čarou, kterými se v minulosti měnil název univerzity (tyto zákony lze dohledat z veřejně přístupných zdrojů a není potřeba je upravovat přímo ve statutu).

Odstavec 2

Doplňuje se typ vysoké školy, který ve stávajícím znění obsažen není a zákon o vysokých školách jeho uvedení jako povinnou náležitost ve statutu vyžaduje.

Odstavec 3

Univerzitu tvoří nejen akademičtí pracovníci a studenti, ale také další zaměstnanci a osoby, které nemají k univerzitě pracovněprávní vztah, a přesto se zapojují do její činnosti (např. emeritní profesori, externí členové vědecké rady, členové správní rady apod.). Ani nejlepší univerzita by sama o sobě nemohla fungovat bez všech těchto osob, proto se nově doplňuje, že i tyto osoby tvoří univerzitu a jsou její nedílnou součástí.

Odstavec 6

Poslední novelou zákona o vysokých školách došlo ke zrušení povinnosti uveřejňovat vybrané informace na úřední desce. Nově tento zákon pracuje s pojmem „veřejná část internetových stránek“ vysoké školy, proto se v návrhu doplňuje označení oficiálních internetových stránek univerzity.

Odstavec 7

Univerzita působí nejen na národní, ale i mezinárodní úrovni, proto je žádoucí ponechat v odstavci 7 odkaz na přílohu č. 1 týkající se cizojazyčných ekvivalentů názvu univerzity.

Článek 2 a 3 Poslání a činnost

Článek 2 stávajícího znění statutu, který zahrnuje jak poslání, tak činnost univerzity, se nově pro přehlednost rozděluje na dva samostatné články – článek 2 (poslání) a článek 3 (činnost).

Poslání (čl. 2)

Pro univerzitu je charakteristické úzké sepětí vzdělávací činnosti s činností tvůrčí. Tímto spojením se vysoká škola liší od ostatních vzdělávacích institucí v terciární oblasti a je nutné vzdělávací a tvůrčí činnost (které se mají vzájemně doplňovat) chápat jako základní poslání vysoké školy. Nepochybně k poslání univerzity vedle spolupráce s vědecko-výzkumnými institucemi, školami, studentskými spolky, profesními komorami, aj., patří i její tzv. třetí role, která je v článku 2 vyjádřena dovětkem *péče o vzdělanostní a kulturní rozvoj lidské společnosti*. Protože univerzita může hrát aktivní roli i ve veřejné diskusi o různých otázkách nejen na úrovni města, ale i celého regionu, popř. republiky, doplňuje se do článku 2 vedle péče o vzdělanostní, kulturní, sociální a ekonomický rozvoj lidské společnosti dovětek *dále na regionální i národní úrovni*.

Činnost (čl. 3)

Seznam činností, který se uvádí v článku 3, má pouze demonstrativní povahu. Protože univerzita působí v celé řadě oblastí, jde o výběr skutečně jen těch nejdůležitějších činností (těmi jsou bezpochyby studium a tvůrčí činnost).

V rámci úprav se do činností nově zařazuje konání habilitačních a profesorských řízení (podrobnosti stanoví samostatný vnitřní předpis). Tato řízení jsou ve stávajícím znění statutu nesystematicky upravena v článku 33, části týkající se členů akademické obce a dalších zaměstnanců. Habilitaci či profesuru však mohou na univerzitě získat i osoby, které nejsou jejími zaměstnanci; zároveň platí, že samotné udělení titulu docent či profesor automaticky nezakládá nárok na vznik ani změnu pracovního poměru na univerzitě (proto stávající umístění těchto činností do části „členové akademické obce a další zaměstnanci UP“ je přinejmenším nelogické). Návrh tuto nesystematičnost odstraňuje a současně do článku 3 odst. 3 doplňuje v návaznosti na změnu právní úpravy další činnost univerzity – výzkum a převod poznatků do praxe (transfer znalostí byl novelou provedenou zákonem č. 52/2025 Sb. s účinností od 1. března 2025 výslovně doplněn do zákona o vysokých školách). Do článku 3 odst. 4 se dále doplňuje část VIII. stávajícího znění statutu, která taktéž souvisí s činností univerzity (strategický záměr, výroční zpráva a hodnocení kvality).

Článek 4 Hlavní a doplňková činnost

Nově se doplňuje článek „hlavní a doplňková činnost“. Ve stávající úpravě je doplňková činnost zmíněna v čl. 2 odst. 8, zatímco hlavní činnost je upravena až v čl. 2 přílohy č. 2 („Pravidla hospodaření UP“). Tato úprava je nesystematická a nepřehledná. Nedává ani smysl, aby obě činnosti, které spolu souvisí, byly každá upravena ve zcela odlišných částech statutu.

Návrh upravuje na jednom místě jak hlavní, tak doplňkovou činnost a obě je zařazuje za úvodní ustanovení o poslání a činnosti univerzity. Záměrem není vytvořit kompletní souhrn (což s ohledem na rozmanitost vysokoškolského prostředí ani nelze), ale uvést nejčastější oblasti hlavní činnosti univerzity a základní znaky činnosti doplňkové. Protože je ale hranice mezi hlavní a doplňkovou činností velmi tenká a obě činnosti se mohou v praxi vzájemně prolínat, bude vždy nutné posuzovat každou konkrétní situaci individuálně.

Navrhovaná podoba článku 4 vychází obsahově ze stávajícího znění, avšak některá ustanovení ruší, například u hlavní činnosti vypouští *poskytování ubytovacích nebo stravovacích služeb, organizování a zajišťování zájmových tělovýchovných a sportovních činností pro členy akademické obce a ostatní zaměstnance*. Tyto a další obdobné činnosti vyjmenované v čl. 2 odst. 1 písm. h) až m) stávající přílohy č. 2 nepatří pod hlavní činnost univerzity, lze je podřadit pod činnost doplňkovou, případně u některých z nich lze uvažovat i o třetí roli univerzity.

Odstavec 1

Ačkoli zákon o vysokých školách přímo nedefinuje, co se rozumí pod pojmem hlavní činnost, lze výkladem dojít k závěru, že se jedná o činnost, ke které jsou vysoké školy primárně zřizovány, tedy terciární vzdělávání a tvůrčí činnost. Stávající roztržitá úprava je co do uspořádání chaotická, proto dochází ke sjednocení vytvořením nového společného článku 4 (příloha č. 2 se ve stávající podobě ruší). Seznam hlavních činností, který se nově navrhuje v odstavci 1, je výčtem demonstrativním. Obsahuje pouze takové základní činnosti, které by měla univerzita ze své podstaty vykonávat. Odstavec 1 dále odkazuje na oblasti vzdělávání uvedené v příloze č. 2.

Odstavec 2 a 3

Odstavce 2 a 3 upravují doplňkovou činnost. Protože ani tato činnost není zákonem o vysokých školách definována, obsahují tyto odstavce pouze základní pravidla její realizace, tj. musí být prováděna vždy za úplaty a nesmí ohrozit výkon činnosti hlavní. Další podrobnější pravidla budou upravena obdobným způsobem jako je tomu v současnosti, tj. v samostatném opatření rektora nebo kvestora (řídícím dokumentu).

Část II.

Zaměstnanci, studenti, akademické svobody a akademická práva

Druhá část je rámcově věnována jak „personálnímu“ složení univerzity v obecném slova smyslu (kterou, jak je výše uvedeno, tvoří nejen členové akademické obce), tak akademické obci, akademickým právům a svobodám.

Vzhledem k tomu, že se definují akademičtí pracovníci, je potřeba rámcově vymezit také studenty (stávající znění statutu takovou definici neobsahuje). Stejně tak je vhodné výslovně uvést, že všechny osoby v pracovněprávním vztahu k univerzitě jsou zaměstnanci. Toto jednotné označení všech „pracujících“ na univerzitě přispívá k odstraňování negativního vnímání ostatních zaměstnanců označovaných jako technickohospodářští pracovníci tzv. THP, jako jiné (méně významné) kategorie a současně plně koresponduje se zákoníkem práce, který až na zanedbatelné výjimky dopadá i na akademické pracovníky. K zakotvení pojmu zaměstnanec je přistoupeno i s ohledem na přípravu nového katalogu pracovních míst a změnu v zatřídění příslušných pracovních míst, či návrhu nového Vnitřního mzdového předpisu.

Článek 5 Zaměstnanci

Odstavec 1

Stávající znění článku 35 je přeformulováno a nadbytečná ustanovení se ruší. Jak pro akademické pracovníky, tak pro ostatní technickohospodářské pracovníky platí, že jsou zaměstnanci. Toto je obecné označení pro všechny, které vychází ze zákoníku práce. Zákoník práce se na všechny zaměstnance vysoké školy vztahuje v podstatě stejným způsobem, a proto dává smysl nově v odstavci 1 nejprve obecně definovat všechny zaměstnance a až v následujícím článku věnovat pozornost akademickým pracovníkům jako jedné „podmnožině“.

Odstavec 2

Navrhuje se doplnit, že všichni zaměstnanci přispívají k naplňování poslání univerzity, k ochraně jejích zájmů a podílí se na její činnosti.

Odstavec 3

Protože univerzita jako nejvyšší článek vzdělávací soustavy může prostřednictvím osob, které ji reprezentují (ať již v jakékoliv rovině pracovněprávního vztahu), ovlivňovat vnější svět kolem sebe a zejména inspirovat mladou generaci pozitivním/negativním směrem, jeví se jako vhodné doplnit, že všichni zaměstnanci univerzity jsou povinni dodržovat nejen právní předpisy, ale jednat i v souladu s morálními a etickými zásadami. Toto ustanovení reflektuje také vyšší míru společenské odpovědnosti univerzity.

Odstavec 4

Ustanovení stručně uvádí, že pravidla odměňování zaměstnanců stanoví Vnitřní mzdový předpis. Není nutné se ve statutu podrobně věnovat problematice odměňování nebo jiné úpravě práv a povinností zaměstnanců, protože tuto oblast upravují také další řídicí dokumenty.

Článek 6 Akademičtí pracovníci

Odstavec 1

Základ úpravy zůstává stejný, definice se upravuje do uživatelsky komfortní podoby (tj. nikoliv pouze odkazem na konkrétní paragraf v zákoně o vysokých školách), obdobně jako v případě nové definice zaměstnance (článek 5) nebo studenta (článek 7).

Práva a svobody akademických pracovníků se nově upravují v samostatném článku, což by do budoucna nemělo působit výkladové obtíže. V návaznosti na tuto úpravu se vypouští stávající článek 30 odstavce 2 a 3, které jsou nadbytečné a neúčelné (není nutné přímo ve statutu upravovat, že součástí univerzity se mají dohodnout na nákladech za zaměstnance, případně se před *sjednáním pracovní smlouvy s akademickým pracovníkem přesvědčit, zda uzavření pracovního poměru není v rozporu s obecně závaznými právními předpisy*). Z obdobného důvodu se vypouští i článek 30 odst. 4, který je možné vykládat až příliš široce v rozporu se smyslem zákona o vysokých školách. Akademický pracovník musí vedle svých akademických svobod totiž respektovat i činnost zaměstnavatele (včetně materiálních a organizačně provozních možností) a chránit jeho dobré jméno.

Odstavec 3

Na univerzitě mohou být zřizována místa mimořádného, emeritního a hostujícího profesora. Úprava se zjednodušuje, postavení těchto osob bude upravovat pouze jeden společný vnitřní předpis – Postavení hostujícího, emeritního a mimořádného profesora.

Článek 7 Studenti

Stávající znění statutu definici studenta neobsahuje. Článek 7 proto upřesňuje právní vymezení statusu studenta a stanoví základní rámec jeho práv a povinností. Cílem úpravy je zajistit jednoznačnost a právní jistotu ve vztahu ke vzniku, trvání a zániku statusu studenta, a dále potvrdit vazbu mezi tímto statutem a vnitřními předpisy univerzity, které práva a povinnosti studentů konkretizují. Návrh reaguje na praktické potřeby univerzity v oblasti správy studia, zejména na potřebu jasného vymezení okamžiku, od kdy se osoba stává studentem a od kdy studentem být přestává. Rovněž zdůrazňuje, že výkon práv a povinností je nedílně spojen s platnou právní úpravou a vnitřními předpisy univerzity.

Odstavec 1

Ustanovení definuje studenta jako osobu zapsanou do studia na univerzitě. Zápis je koncipován jako konstitutivní akt, kterým vzniká status studenta. V případě přerušení studia se status obnovuje okamžikem opětovného zápisu do studia. Současně se jasně vymezuje i zánik statusu studenta, který nastává buď přerušením studia nebo jeho ukončením dle příslušných ustanovení zákona o vysokých školách. Cílem navrhovaného ustanovení je mimo jiné odstranit případné nejasnosti týkající se trvání studentských práv a povinností během přerušení studia.

Odstavec 2

Ustanovení upravuje, že rozsah práv a povinností studentů není stanoven pouze zákonem o vysokých školách, ale je konkretizován ve statutu univerzity a dalších vnitřních předpisech. Povinnosti mohou být studentům ukládány pouze zákonem o vysokých školách a vnitřními předpisy vysoké školy a jejich součástí (ve smyslu ustanovení § 63 odst. 2), nikoli jinými formami řídicích dokumentů (ve smyslu článku 14).

Článek 8

Akademická obec, akademické svobody a akademická práva

Odstavec 1

Návrh systematicky navazuje na předchozí články. Záměrně se neupřesňuje, komu se akademická práva nebo svobody zaručují, protože smyslem je v obecné rovině vyjádřit, že tak jako má univerzita zaručenou akademickou samosprávu zvenčí (ze strany státu), tak je její povinností zajistit akademická práva a svobody svým členům zevnitř. Komu a jakým způsobem se zaručují akademická práva a svobody, vyplývá z povahy jednotlivých práv a svobod. Ne všechna práva totiž náleží všem a ve stejném rozsahu. Například právo volit zástupce do fakultních orgánů mají členové akademické obce příslušné fakulty (nikoliv všech dalších fakult), právo učit se zahrnující svobodnou volbu zaměření studia mají studenti (nikoliv automaticky všichni členové akademické obce) apod.

Odstavec 2

Nově se navrhuje zakotvit definici akademické obce, respektive, kým je tvořena, a to přímo ve statutu (stávající znění tuto definici neobsahuje). Vymezení pojmu akademická obec se jeví jako žádoucí, protože v praxi je pojem akademická obec hojně využíván, statut s tímto pojmem pracuje a pro výklad některých ustanovení je správné pochopení tohoto institutu klíčové.

Odstavec 3

Úprava odstavce 3 vychází převážně ze stávajícího znění, byť s drobnými úpravami (například povinnost dodržovat vnitřní předpisy je dána všem zaměstnancům a studentům, není třeba ji znovu opakovat u akademické obce). Protože akademická práva a svobody nejsou bezbřehá, mají své limity a mohou se dostat do konfliktu s jinými právy a svobodami, má zakotvení tohoto ustanovení s ohledem na výše uvedené své opodstatnění.

Odstavec 4 a 5

Výčet je demonstrativní, jedná se o základní práva vyplývající ze zákona o vysokých školách.

Část III.

Organizační struktura, řízení a vnitřní správa univerzity

Třetí část se věnuje organizační struktuře a systému normotvorby, což jsou jedny ze stěžejních změn návrhu nového statutu.

Úprava organizační struktury se nově převádí do části III. navrhovaného znění a přistupuje se ke zjednodušení výčtu součástí na **fakulty, vysokoškolský ústav a centrální jednotky** oproti stávajícímu složitému členění na fakulty, vysokoškolské ústavy, pracoviště, účelová zařízení a hospodářsko-správní středisko, kdy pro některé skupiny součástí stávající statut používá ještě společné

označení „univerzitní zařízení UP“ a „centrální jednotky UP“. Tento nepřehledný výčet způsobuje, že ani sami zaměstnanci (natož třetí osoby) nejsou schopni jednotlivé součásti správně označovat a mnohým tak není zřejmé, která pracoviště spadají pod rektorát a která jsou samostatnou centrální jednotkou. Nově se také navrhuje, aby v příloze statutu byly uvedeny cizojazyčné názvy nejen fakult a vysokoškolského ústavu, ale i všech součástí univerzity.

Změnám v normotvorbě se věnuje článek 14 návrhu. Zásadní změnou je úprava řídicích dokumentů a **nahrazení pojmu „vnitřní norma“ pojmem „opatření“** (k odůvodnění tohoto postupu viz níže). Podrobnější proces úpravy řídicích dokumentů bude do budoucna upraven v opatření rektora – Pravidla tvorby, vydávání a evidence řídicích dokumentů. Z tohoto důvodu není nutné upravovat bližší podrobnosti přímo ve statutu.

Článek 9 Organizační struktura

Odstavec 1

Navrhuje se zjednodušení celé organizační struktury, zejména pokud jde o označení součástí. Upouští se od uvádění zkratky *UP* všude tam, kde je tato zkratka nadbytečná a pojem *vysokoškolské ústavy* se převádí do jednotného čísla – univerzita má pouze jeden vysokoškolský ústav a statut by měl odpovídat aktuálnímu uspořádání univerzity.

Odstavec 2 až 4, odstavec 6

Návrh organizační struktury vychází ze stávající úpravy statutu.

Odstavec 5

Nově se do přílohy č. 1 doplňují cizojazyčné ekvivalenty nejen fakult, ale i všech součástí univerzity. Názvy součástí v anglickém jazyce byly převzaty z překladového glosáře, který je dostupný ve veřejné části internetových stránek univerzity (sekce zaměstnanci – praktické rady).

Odstavec 7

Ustanovení vychází ze stávající úpravy statutu, avšak v její zjednodušené podobě.

Odstavec 8

Navrhuje se doplnit nový odstavec 8, který obsahově nepřináší oproti stávající úpravě nic nového. Obdobné právo rektora rozhodovat případné spory mezi součástmi je zakotveno také ve stávající úpravě statutu, a to:

- v čl. 37 odst. 7, v němž se uvádí, že: *„Pokud dojde mezi děkany fakult UP a řediteli vysokoškolských ústavů UP ke sporu, rozhoduje o tom, kdo je věcně příslušný, rektor UP“*,
- v čl. 38 odst. 6 (k ředitelům univerzitních zařízení), v němž se uvádí, že: *„Čl. 37 odst. 7 se uplatní obdobně“*.

Právo rektora rozhodovat vyplývá z ustanovení § 10 odst. 1 zákona o vysokých školách: *„V čele veřejné vysoké školy je rektor; jedná a rozhoduje ve věcech školy, pokud zákon nestanoví jinak. V případech, kdy zvláštní předpis předpokládá působnost statutárního orgánu, plní ji rektor“*. Z výše uvedeného vyplývá, že zákon o vysokých školách žádnému jinému orgánu vysoké školy nesevřuje pravomoc rozhodovat spory mezi součástmi.

Pravomoc rektora rozhodovat je podpořena také dalšími obecně závaznými právními předpisy – např. zákoníkem práce, který je postaven na principu nadřízenosti a podřízenosti. Inspiraci lze čerpat také ve správním právu, například v ustanovení § 133 správního řádu (kompetenční spory): *„Považuje-li se několik správních orgánů za příslušné k řízení v této věci, jsou povinny to bezodkladně oznámit nejbližše společně nadřízenému správnímu orgánu, který jejich spor rozhodne. Nemají-li správní orgány společně nadřízený správní orgán, projednají spor o příslušnost ústřední správní úřady, které jsou nadřizeny těmto správním orgánům.“* S ohledem na zákonnou úpravu a skutečnost, že rektor

je ze zákona o vysokých školách vrcholným článkem vysoké školy, lze konstatovat, že toto právo vyplývá rektorovi z titulu vykonávané funkce již nyní. Protože je ale ve stávajícím statutu řešen případný konflikt pouze mezi děkany fakult a „vysokoškolských ústavů“, a nikoliv mezi dalšími součástmi, je tato skutečnost v návrhu uvedena do souladu se zákonnou úpravou a pro vyloučení případných výkladových pochybností se nově navrhuje, aby toto právo (vyplývající rektorovi ze zákona o vysokých školách) bylo i ve statutu explicitně uvedeno.

Článek 10 a článek 11 Fakulta, vysokoškolský ústav

Návrh z převážné části vychází ze stávající úpravy, ale zpřehledňuje popis organizační struktury univerzity tak, že jednotlivé součásti jsou nově popsány každá v samostatném článku. Záměrem je, aby popis jednotlivých součástí (je-li to v daném konkrétním případě možné) měl pro snazší orientaci v textu jednotný rámec (definice součásti, kdo stojí v čele, oprávnění k samostatnému jednání, orgány, hospodaření, řídicí dokumenty).

U článku 10 může působit jako výrazná změna vypuštění ustanovení týkající se práva děkana rozhodovat o právech a povinnostech studentů. Fakticky ale k žádnému odebrání práv děkana nedochází – toto právo je nově inkorporováno v ustanovení § 24 odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách.

Článek 10 odst. 8 a článek 11 odst. 8

S ohledem na skutečnost, že se ministerstvo v poslední době více zaměřuje na soulad vnitřních předpisů se zákonnou úpravou, navrhuje se doplnit ustanovení týkající se možnosti rektora učinit potřebné kroky ke zjednaní nápravy v případě, kdy se ukáže, že řídicí dokumenty, rozhodnutí orgánu fakulty nebo ředitele vysokoškolského ústavu jsou v rozporu s obecně závaznými právními předpisy, vnitřními předpisy univerzity nebo řídicími dokumenty univerzity. Toto ustanovení má za cíl na straně jedné zlepšit odpovědnou tvorbu řídicích dokumentů, na straně druhé nikoliv silovými kroky usilovat o nalezení právně souladného řešení vedoucího ke zjednaní nápravy. Příkladem může být vydání vnitřního mzdového předpisu fakulty, což není možné – vnitřní mzdový předpis musí vydat univerzita jako celek tak, aby pravidla v něm obsažená dopadala na všechny zaměstnance univerzity stejně, bez ohledu na skutečnost, na které součásti jsou pracovně zařazeni.

Článek 12 Rektorát

Mezi centrálními jednotkami se samostatně v návrhu upravuje rektorát. Jeho postavení a fungování se od ostatních centrálních jednotek totiž částečně odlišuje. Jako hospodářsko-správní středisko zajišťuje široké spektrum služeb, včetně poskytování administrativní podpory pro činnost akademických orgánů (např. kancléř a zaměstnanci kanceláře rektora administrativně zajišťují chod správní rady; asistentka prorektorky pro legislativu a organizaci administrativně zajišťuje chod akademického senátu univerzity, zaměstnanci oddělení vědy a výzkumu administrativně zajišťuje chod vědecké rady univerzity), a to na rozdíl od dalších centrálních jednotek, které se zaměřují na poskytování služeb specifického druhu. Dalším rozdílem je, že v čele rektorátu stojí rektor, zatímco v čele dalších centrálních jednotek stojí ředitel.

Článek 13 Další centrální jednotky

Odstavec 1

Ve statutu není nutné rozlišovat mezi pracovišti a účelovými zařízeními, proto dochází k úpravě a sjednocení terminologie. Nově jsou tak další centrální jednotky univerzity definovány v souladu se zákonnou úpravou jako jiná pracoviště pro vzdělávací a tvůrčí činnost nebo pro poskytování informačních služeb nebo převod technologií, a dále jako účelová zařízení pro kulturní a sportovní

činnost, ubytování a stravování zejména členů akademické obce nebo k zajišťování provozu univerzity. Zda je další centrální jednotka pracovištěm nebo účelovým zařízením, stanoví opatření rektora.

Odstavec 3

Centrální jednotka nemusí mít samostatně vydaný organizační řád a k tomu statut (statut navíc nemusí obsahovat žádná konstitutivní ustanovení, protože centrální jednotka není zřizována statutem centrální jednotky, nýbrž statutem univerzity). Vše je možné popsat v jednom dokumentu, proto se nově navrhuje, aby povaha, činnost a organizační struktura centrální jednotky byla stanovena (podle nové terminologie) v opatření vydávaném rektorem (například: Opatření rektora – organizační řád vědeckotechnického parku).

Odstavec 4 až 6

Vzhledem k velké různorodosti centrálních jednotek není možné pravomoc ředitelů stanovit jednotným způsobem (tak jako například v případě děkanů fakult). Bude proto nutné pravomoc nastavovat vždy individuálně, a to podle činností, které centrální jednotka vykonává, a dále s přihlédnutím k tomu, jaké záležitosti musí ředitel centrální jednotky spravovat sám, aby centrální jednotka mohla flexibilně fungovat (reálně je vždy nutné zvážit i personální obsazení a schopnosti zodpovědně právně jednat za univerzitu).

Článek 14 Řídicí dokumenty

Oblast řízení a vnitřní správy univerzity je v současné době řešena obrovským množstvím dokumentů, systém je nepřehledný a pro většinu zaměstnanců nesrozumitelný. Cílem nově navrhovaného článku 14 je celou oblast vydávání řídicích dokumentů zjednodušit a přehlednit, a tím dát i případným vedoucím zaměstnancům do rukou nástroje k efektivnímu výkonu jejich práv a povinností.

Řídicí dokumenty jsou novým pojmem, který ve svém souhrnu zahrnuje základní nástroje pro řízení a vnitřní správu univerzity.

Podle své povahy je lze rozdělit na:

- **rozhodnutí**
- **vnitřní předpisy**
- **opatření**
- **pokyny**

Návrh předpokládá, že výše uvedené nástroje budou užívány nejen na celouniverzitní úrovni, ale i na úrovni jednotlivých součástí (oprávnění vydávat řídicí dokumenty vyplývá z článku 10 až 14 návrhu).

Odstavec 1

Rozhodnutí jsou vydávána vedoucími zaměstnanci (v rámci jim svěřené působnosti), a to v **konkrétní věci**. Lze je chápat jako **operativní nástroj k řešení aktuálně nastalé situace** (například rozhodnutí vedoucího zaměstnance o organizační změně, o stížnosti zaměstnance, o převodu majetku apod.).

Na rozdíl od vnitřních předpisů, opatření a pokynů nemusí být rozhodnutí vydávána v písemné formě (není-li písemná forma vyžadována zákonem nebo opatřením).

Rozhodnutí jako řídicí dokument je třeba odlišovat od rozhodnutí (v právním slova smyslu) vydávaném univerzitou jako správním orgánem při výkonu veřejné správy (např. rozhodnutí o přijetí ke studiu, rozhodnutí o přerušení studia rozhodnutí o vyloučení ze studia, rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem).

Odstavec 2

Vnitřní předpisy, opatření a pokyny slouží pro nastavení obecných pravidel vnitřní správy a organizace do budoucna.

Odstavec 3

Vnitřní předpisy univerzity jsou dány zákonem o vysokých školách. Povaha těchto vnitřních předpisů zůstává návrhem nedotčena.

Vypouští se Řád normotvorby (s ohledem na změnu celkové koncepce vnitřních norem se bude do budoucna dále jednat o opatření rektora – Pravidla tvorby, vydávání a evidence řídicích dokumentů). Dále dojde ke sjednocení tří vnitřních předpisů v jeden společný vnitřní předpis Postavení hostujícího, emeritního a mimořádného profesora. Nově se zavádí Řád přijímacího řízení a Pravidla použití prostředků ze sociálního fondu ve formě vnitřního předpisu tak, jak stanoví ustanovení § 18 odst. 7 „*použití prostředků fondů uvedených v odstavci 6 písm. a) až d), f) a g) a ... upravuje **vnitřní předpis veřejné vysoké školy***“. Pod zmíněným odst. 6 písm. f) je uveden sociální fond.

Odstavec 4

Zásadní změnou oproti stávající úpravě je nová terminologie vnitřních norem. **Nově se upouští od užívání pojmu „vnitřní norma“**, a to proto, že zákon o vysokých školách, a ani další právní předpisy s tímto pojmem nepracují (to je dáno zřejmě tím, že pojem „norma“ evokuje obecnou právní závaznost, což u vnitřní normy již z její povahy naplněno není). Navrhuje se tedy nahradit pojem „vnitřní norma“ pojmem „**opatření**“. Důvodem k této změně je vedle zákonné úpravy i nesprávně fungující praxe.

Vnitřní normy, tak jak jsou obecně užívány na univerzitě, nejsou reálně ničím jiným než opatřeními k řízení organizace, a to zpravidla dlouhodobějšího charakteru. Na univerzitě pak naopak chybí opatření krátkodobá či prosté pokyny vydávané ve vztahu k určité skupině osob ve vymezených oblastech. Ve svém důsledku je potom vydávána celá řada vnitřních norem (zcela nadbytečně), neboť vedoucí zaměstnanci na jednotlivých stupních řízení neví, jak určité záležitosti upravit. Příliš mnoho vnitřních norem potom vytváří nepřehlednost celého systému. Současný stav je takový, že většina zaměstnanců ani netuší, že určitá oblast je vnitřní normou upravena a že by při řešení konkrétní záležitosti měli podle této normy postupovat. Problém nastává také v okamžiku, kdy již určitá existující vnitřní norma není potřebná a má být zrušena. Taková situace je zpravidla řešena zcela absurdně vydáním další vnitřní normy, která tuto vnitřní normu ruší.

Opatření jsou **dlouhodobé nástroje k řízení a vnitřní správě univerzity nebo jednotlivé součásti** (předpokládá se, že budou vydávána na dobu delší než jeden rok). Upravují se jimi organizační struktura, pravidla jednání kolektivních orgánů, opakující se činnost univerzity/součásti, nastavení dlouhodobých procesů apod. (například opatření vedoucího zaměstnance – organizační řád rektorátu/fakulty/centrální jednotky, jednací řád rady pro vnitřní hodnocení, rozsah pravomocí proděkanů apod.).

Aby nevznikaly pochybnosti o rozlišení povahy a závaznosti vnitřních předpisů a opatření, navrhuje se zrušit stávající kategorii vnitřních norem schvalovaných akademickým senátem. Tato praxe je dlouhodobě v rozporu se stanoviskem ministerstva opakovaně oznámeným univerzitě. Doposud vydané vnitřní normy tak budou počínaje účinností nového statutu považovány za opatření ve smyslu tohoto odstavce návrhu.

Odstavec 4 dále příkladmo uvádí opatření s celouniverzitní působností, která je oprávněn vydat pouze rektor nebo kvestor. Výchet uvedený v odstavci 4 je demonstrativní.

Odstavec 5

Pokyny jsou určeny k řešení těchto situací:

- **konkretizace dlouhodobých procesů pro konkrétní období** (například pokyn kvestora k provedení inventarizace pro rok 2025),
- **nenadálé situace**, které se nedotýkají konkrétních adresátů, nýbrž celé univerzity, případně jednotlivé součásti (například pokyn rektora týkající se kybernetické bezpečnosti – zákaz využívání produktů, aplikací, řešení, webových stránek a webových služeb společnosti DeepSeek).

Oba druhy pokynů se vydávají zpravidla na dobu kratší než jeden rok.

Vydavatelem pokynů s celouniverzitní působností může být pouze rektor nebo kvestor.

Pokyn jako řídicí dokument je třeba odlišovat od metodického pokynu rektora ve smyslu ustanovení § 20 odst. 6 zákona o vysokých školách. Metodický pokyn může vydat pouze rektor a pouze ve specifickém případě – nastavení účelného využívání příspěvků a dotací, pokud by se jejich předpokládané využití jevílo jako nevhodné. Naproti tomu pokyn jako řídicí dokument je oprávněn vydat příslušný vedoucí zaměstnanec.

Odstavec 6

Předpokládá se užití metodik za účelem podrobnější úpravy procesů nastavených řídicími dokumenty. Metodiky by měly obsahovat praktické návody k řešení konkrétních oblastí, příklady dobré a špatné praxe nebo příklady vzorových ujednání (například metodiky doplňující pracovní řád, vnitřní mzdový předpis, oblast kybernetické bezpečnosti a nakládání s informacemi, příklady dobré vědecké praxe a další).

Článek 15 Úřední deska univerzity

Zákon o vysokých školách stanovuje univerzitě povinnost některé dokumenty či informace zveřejnit ve veřejné části internetových stránek (již nedává vysokým školám povinnost jejich umístění na úřední desku, čímž samozřejmě nezaniká povinnost univerzity mít úřední desku a umístit na ni příslušná správní rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů – např. podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím).

V souladu s ustanovením § 26 odst. 1 správního řádu vede univerzita úřední desku v elektronické podobě. Na úřední desce univerzity se zveřejňují informace týkající se celé univerzity.

Část IV. Orgány univerzity

Tato část se věnuje univerzitním orgánům, které tvoří ústřední pilíř každé veřejné vysoké školy.

Orgány univerzity se v návrhu statutu v souladu se zákonem o vysokých školách rozdělují na samosprávné orgány a další orgány. V návrhu se zcela upouští od vymezení tzv. poradních orgánů, které zákon o vysokých školách neupravuje. Nic samozřejmě nebrání tomu, aby si například rektor svým rozhodnutím v budoucnu zřizoval pracovní skupiny, komise či jiné poradní orgány podle aktuálně řešených témat. K jejich zřízení není nutné vydávat statuty (jak se to děje nyní). Praxe v této oblasti je živelná a v okamžiku, kdy dochází k obměně vedoucích pozic (zejména rektor, prorektor, kvestor), sami vedoucí zaměstnanci netuší, kterým komisím z titulu své funkce předsedají. Neexistuje totiž žádný jednotný seznam komisí, ale je nutné hledat napříč všemi vnitřními předpisy a normami. Neuváženým zakotvováním nejrůznějších komisí do vnitřních norem dochází také k tomu, že jsou sestavovány ze zaměstnanců (i neakademických), jejichž sjednaný druh práce neodpovídá „členství“ v příslušné komisi. U některých administrativních pozic (typicky například tajemník RVH) je uváděno, že je daná osoba do funkce jmenována – nutno uvést, že se v daném případě nejedná ani o funkci, ani o jmenování. Považujeme proto s ohledem na výše uvedené za vhodné nově ve statutu výslovně zakotvit pouze takové

orgány, které skutečně veřejná vysoká škola musí ze zákona o vysokých školách mít (a současně upravit pouze jejich základní rámeček).

Podstatnějších změn doznal také způsob ustanovování členů vědecké rady a rady pro vnitřní hodnocení. V této části se statut nově uvádí do souladu se zákonem o vysokých školách. Upravuje se taktéž funkční období jednotlivých členů vědecké rady a rady pro vnitřní hodnocení. Délka funkčního období sice nemusí být u členů ani jednoho z těchto orgánů ze zákona o vysokých školách stanovena; pokud je ale upravena, platí, že je tak třeba učinit ve vnitřním předpise veřejné vysoké školy (současná podoba statutu tento zákonný požadavek nenaplnuje). Stávající poměrně složitá konstrukce působí výkladové obtíže, protože zákon o vysokých školách neobsahuje pravidla pro počítání lhůt (je třeba vycházet z občanského zákoníku). Praxe navíc ukazuje, že ve stávajícím statutu upravené funkční období je příliš krátké. Nově se proto navrhuje, aby jak vědecká rada, tak rada pro vnitřní hodnocení přetrvávala ještě 6 měsíců po začátku dalšího funkčního období rektora, a to bez ohledu na to, zda ve druhém funkčním období pokračuje stejný či nový rektor.

Článek 16 **Orgány univerzity**

Odstavec 1 a 2

Odstavec 1 a 2 shrnuje výčet samosprávných akademických orgánů a dalších orgánů univerzity v souladu se zákonným vymezením.

Odstavec 3

Doplňuje se možnost rektora rozhodnout v případech ad hoc o zřízení poradních orgánů a pracovních skupin. Protože poradní orgány a pracovní skupiny nejsou nadány žádnou přímou výkonnou mocí, je upuštěno od jejich zakotvení ve statutu (např. kolegium rektora). Předpokládá se, že tato úprava přinese do budoucna větší transparentnost a flexibilitu co do zakládání/trvání těchto orgánů/skupin, a více efektivity – budou zakládány pouze takové poradní orgány/skupiny, které jsou dle aktuálně řešených témat skutečně potřeba. Nad to je třeba poznamenat, že nový statut byl vytvořen s cílem účinně nastavit dlouhodobě stabilní uspořádání univerzitního prostředí bez nutnosti jeho aktualizace několikrát do roka (tak jak tomu je za stávající úpravy).

Článek 17 **Akademický senát**

Odstavec 1 až 6

Odstavce 1 až 6 se téměř shodují se stávající úpravou. Zbývající odstavce stávajícího znění (odst. 7 až 11) se vypouští jak z důvodu nadbytečnosti – některé oblasti upravované statutem patří obsahově do jednacího řádu akademického senátu, tak z důvodu účelnosti – nelze rozšiřovat oprávnění akademického senátu nad rámec stanovený zákonem o vysokých školách. Výčet oprávnění akademického senátu uvedený v ustanovení § 9 odst. 1 zákona o vysokých školách, jakožto veřejnoprávního předpisu, je taxativní. Například právo seznamovat se se závěry jednání a usneseními ostatních orgánů univerzity nelze nastavit jako generální pravidlo přímo ve statutu. Toto právo je totiž možné využít pouze v případě, bude-li výkon takového práva souviset s otázkou, ke které se má akademický senát ze zákona o vysokých školách vyjadřovat, příp. danou oblast schvalovat nebo kontrolovat.

Odstavec 7

Senátor je členem vrcholného samosprávného akademického orgánu vysoké školy. S ohledem na zastávanou pozici proto od něj lze očekávat vyšší míru odpovědného spolurozhodování ve věcech týkajících se zájmů univerzity. Odstavec 7 doplňuje, že senátor je při výkonu mandátu povinen hájit zájmy univerzity jako celku, nikoliv pouze zájmy fakulty, jíž je členem nebo fakulty, kterou z jakéhokoliv důvodu preferuje (tento přístup lze nepochybně zvolit v rámci výkonu mandátu fakultních

akademických senátů, nikoliv však mandátu univerzitního, jehož hlavním smyslem je právě ochrana zájmů univerzity jako celku).

Článek 18 **Rektor**

Rektor je nejen akademickým orgánem, ale i nejvyšším reprezentantem vysokoškolské samosprávy. Jeho působnost je nutné posuzovat individuálně vždy s ohledem na konkrétní okolnosti každého případu a v souladu s působností rektora stanovenou zákonem.

Oproti stávající úpravě se upouští od výčtu osob, které jsou z titulu své funkce odpovědny přímo rektorovi – toto je již upraveno v jednotlivých člancích statutu (a vnitřních předpisech univerzity), proto není třeba tuto oblast opakovaně upravovat.

Nově se do odstavce 3 zařazují prorektoři. Ve stávajícím znění jsou prorektoři upraveni samostatně (čl. 10) pod orgány univerzity. Protože prorektoři nejsou orgánem vysoké školy, ale zástupci rektora, považujeme za vhodné upravit je právě na tomto místě. Za účelem zajištění kontinuálního chodu univerzity rektor určí, který ze jmenovaných prorektorů bude po dobu, kdy rektor nebude moci vykonávat svoji funkci, statutárním prorektorem.

Upouští se od vyjmenovávání běžných řídicích nástrojů vyplývajících z titulu vykonávané funkce (např. svolávání porad) a oblastí, které je vhodné upravit jiným způsobem.

Nově se vkládá odstavec 4, který představuje východisko pro povinnost řádného hospodaření. Protože za řádné hospodaření vysoké školy odpovídá ministrovi rektor, je nezbytné, aby disponoval k tomu potřebnými nástroji. Tím může být např. metodický pokyn, kterým je rektor oprávněn ovlivnit účelné využívání příspěvků a dotací.

Článek 19 **Vědecká rada**

Odstavec 1 a 2

Odstavec 1 a 2 téměř zcela přebírá úpravu stávajícího znění statutu. Dochází k technické změně, pro snadnější orientaci v textu se upřesňují některé formulace. Vypouští se nadbytečné odkazy a oblasti, které obsahově spadají do jiné části statutu (např. udělování titulu „doctor honoris causa“).

Odstavec 3

Zatímco funkční období rektora je dáno zákonem o vysokých školách, délka funkčního období ostatních členů vědecké rady není ve stávajícím znění statutu upravena, přestože tato možnost byla do zákona o vysokých školách vložena s účinností od 1. září 2016 (novela provedena zákonem č. 137/2016 Sb.). V praxi se tak objevují problémy s určením počátku a konce funkčního období. Nově se tedy doplňuje funkční období členů vědecké rady. Délka funkčního období byla zvolena s ohledem na zachování kontinuity a dostatečného časového prostoru zvoleného (ať již nově či opakovaně) rektora pro předložení návrhů na jmenování členů vědecké rady akademickému senátu.

Navrhuje se, aby funkční období členů vědecké rady jmenovaných rektorem začalo běžet dnem jmenování do funkce a skončilo uplynutím 6 měsíců po začátku následujícího funkčního období rektora. Pro počítání času se použijí pravidla obsažená v občanském zákoníku (§ 605 a násl.).

Příklad:

Pokud funkční období rektora skončí ke dni 30. dubna 2029 a nový rektor bude do své funkce jmenován ke dni 1. květnu 2029, skončí funkční období členů vědecké rady k 1. listopadu 2029 (pro počítání běhu šestiměsíční lhůty se začátkem následujícího funkčního období rozumí první den, ke kterému byl rektor jmenován do výkonu funkce prezidentem republiky). Pokud v průběhu této doby stihne rektor předložit akademickému senátu ke schválení nové členy vědecké rady, může nové členy vědecké rady v ideálním

případě jmenovat již k 2. listopadu 2029. Od tohoto dne začíná běžet funkční období novým členům Vědecké rady.

Odstavec 4 a 5

Výkon funkce člena vědecké rady je výkonem osobním a nezastupitelným (je vázán na konkrétně zvolenou osobu) a dobrovolným (nesmí být jakkoli vynucován). Z tohoto důvodu může výkon funkce člena vědecké rady zaniknout i před uplynutím funkčního období, a to zejména smrtí, vzdáním se funkce nebo odvoláním. Náhradnictví se nepřipouští.

Článek 20

Rada pro vnitřní hodnocení

Do tohoto článku byla promítnuta novela zákona o vysokých školách (změna provedena zákonem č. 52/2025 Sb. s účinností od 1. března 2025), která zjednodušuje a zefektivňuje proces sestavení rady pro vnitřní hodnocení, neboť každý z orgánů zasedá k dané věci pouze jednou (nikoli dvakrát, jako tomu bylo doposud). Nově již nenavrhuje jednu třetinu budoucích členů akademický senát, ani vědecká rada, ale všechny budoucí členy navrhuje rektor. Podmínkou jmenování členů rady pro vnitřní hodnocení je projednání tohoto záměru rektora ve vědecké radě univerzity a předchozí souhlas akademického senátu univerzity, a to bez pevně určeného pořadí.

Odstavec 1

Dochází k upřesnění některých ustanovení – např. zřizuje se rada pro vnitřní hodnocení (jako jediný z orgánů vysokých škol není zřízena přímo zákonem o vysokých školách, ale statutem). Nově formulovaný odstavec 1 zpřesňuje postavení a působnost rady pro vnitřní hodnocení a v souladu se zákonným zněním rozšiřuje možnosti přenést na radu pro vnitřní hodnocení část působnosti vědecké rady stanovené v § 12 odst. 1 písm. b) až f) zákona o vysokých školách (změna provedena zákonem č. 52/2025 Sb. s účinností od 1. března 2025).

Odstavec 2

Dochází k úpravám v souladu se změnou právní úpravy například se doplňuje možnost rektora člena rady pro vnitřní hodnocení nejen jmenovat, ale i odvolat, přidává se možnost stát se místopředsdou rady pro vnitřní hodnocení i pro mimořádné profesory, vypouští se množstevní pravidla co do jmenování počtu členů rektorem.

Odstavec 3 až 5

Odstavce 3 až 5 se uvádí do souladu se zákonnou úpravou. Navrhuje se nastavit funkční období členů rady pro vnitřní hodnocení obdobně jako v případě členů vědecké rady (k tomuto viz komentář k čl. 19).

Článek 21

Správní rada

Všechny ve statutu uvedené kolektivní orgány mají vydány jednací řády za účelem stanovení pravidel zasedání takového orgánu a jeho jednání. Správní rada, přestože jde také o kolektivní orgán, musí mít ze zákona o vysokých školách vydán nikoliv jednací řád, ale statut správní rady. Tato skutečnost výslovně vyplývá z ustanovení § 14 odst. 1 zákona o vysokých školách: „*Volbu předsedy a místopředsedů a způsob jednání správní rady veřejné vysoké školy upraví statut správní rady veřejné vysoké školy, který schvaluje ministr*“. Proto dochází k upřesnění označení statutu správní rady.

Článek 22

Kvestor

Dochází ke zjednodušení a zpřehlednění celé úpravy. V rámci přepracování se vypouští některá nadbytečná ustanovení, zejména seznam různých pověření a oprávnění. Tato jsou totiž pouze demonstrativního charakteru a z dlouhodobého hlediska taková úprava není schopna promptně

reagovat na případné změny. Cílem návrhu je nastavit novou podobu statutu obsahově tak, aby byl statut běžnými změnami, ať již v personální/administrativní/provozní oblasti dotčen co nejméně, a to bez nutnosti časté aktualizace. Nově se tak uvádí pouze základní vymezení orgánu kvestora, protože konkrétní působnost v rámci výkonu agendy má právo nastavovat (z titulu pozice vedoucího zaměstnance) rektor, a to prostřednictvím popisu pracovní činnosti a v souladu pověřením (za stávající úpravy vnitřní normou) *Pověření – rozsah pravomocí prorektorů, kvestora a kancléře UP při zastupování rektora UP a jejich jednání za UP.*

Část V. Studium na univerzitě

Část pátá je rámcově věnována studiu. Tato část zachovává původní členění i obsahové znění článků týkajících se studia na univerzitě, které vyplývají zejména z ustanovení § 17 odst. 2 písm. c), d) a f) zákona o vysokých školách, ale stanovují také pravidla výpočtu poplatku za úkony spojené s posouzením splnění podmínky pro přijetí ke studiu (ustanovení § 48 odst. 7 zákona o vysokých školách) či zakotvují podle ustanovení § 69a odst. 2 citovaného zákona doručování písemností v řízeních o přijetí ke studiu a o právech a povinnostech studentů prostřednictvím univerzitního elektronického informačního systému.

Napříč fakultami dosud nedošlo ke shodě o výši poplatku za úkony spojené s přijímacím řízením ve studijních programech v cizím jazyce a poplatku za studium v cizím jazyce, proto jsou nadále stanoveny v příloze č. 4.

Nově dochází v souladu s ustanovením § 17 odst. 2 písm. c) zákona o vysokých školách ke stanovení rámcových podmínek pro přijetí ke studiu a způsobu podávání přihlášek. V souvislosti s touto úpravou (a článkem 14 návrhu statutu) vznikne nový vnitřní předpis Řád přijímacího řízení, který je v současné době zařazen do kategorie vnitřních norem (pozn. návrhem nového statutu se kategorie vnitřních norem ruší).

Dále dochází k doplnění postupu podle ustanovení § 23 odst. 3 zákona o vysokých školách, a to do doby, než bude upraven některý ze stávajících vnitřních předpisů, který ukládá povinnosti studentům, a dojde k rozšíření možného studia cizinců tzv. freemoverů. Další změnou je zestručnění článků týkajících se státní rigorózní zkoušky a celoživotního vzdělávání, neboť pravidla a podrobný proces stanoví další řídicí dokumenty.

Článek 23 Studium a studijní programy

Článek upravuje základní rámec pro uskutečňování studijních programů na univerzitě, a to v souladu se zákonem o vysokých školách. Cílem je vymezit formy uskutečňování studijních programů, stanovit pravidla pro spolupráci mezi fakultami, případně mezi fakultami a dalšími subjekty (jiné vysoké školy nebo vyšší odborné školy) a zajistit transparentnost a dostupnost informací o akreditovaných studijních programech z veřejně dostupné části internetových stránek univerzity. Reaguje na interní potřebu univerzity a reflektuje současné trendy v oblasti vysokoškolského vzdělávání, a to například rozvoj společných studijních programů mezi více fakultami nebo mezi vysokými školami, propojování vysokoškolského a vyššího odborného vzdělávání či zvýšení flexibility studijních možností pro studenty. Současně přispívá k naplnění požadavků na kvalitu a transparentnost vysokoškolského vzdělávání v souladu s principy Boloňského procesu a systémem institucionální akreditace.

Odstavec 1

Odstavec 1 konstatuje, že univerzita uskutečňuje všechny tři základní typy studijních programů – bakalářské, magisterské a doktorské. Zdůrazňuje návaznost studijních programů na oblasti vzdělávání a tvůrčí činnosti univerzity, čímž je zajištěna jejich odborná a vědecká legitimita.

Odstavec 2

Odstavec 2 stanovuje, že oprávnění uskutečňovat studijní programy vychází z institucionální akreditace nebo akreditace konkrétního studijního programu. Dále se zavádí povinnost zveřejňovat aktuální seznam akreditovaných studijních programů ve veřejně přístupné části internetových stránek univerzity, včetně informací o typech, formách, době studia a přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením. Tím se posiluje transparentnost a informovanost veřejnosti.

Odstavec 3

V tomto odstavci jsou vymezeny možné formy uskutečňování studijních programů – od samostatné realizace jednou fakultou až po společnou realizaci s jinými fakultami, vysokými či vyššími odbornými školami. Cílem je umožnit univerzitě pružně reagovat na interdisciplinární a meziinstitucionální spolupráci.

Odstavec 4

Upravují se náležitosti dohod mezi fakultami v případě společného uskutečňování studijního programu. Stanovují se povinné náležitosti dohod – zejména přijímání uchazečů, zápis studentů, udělování akademických titulů, podíly na výuce a aplikace vnitřních předpisů. Záměrem návrhu je zřehlednit podmínky mezifakultního studia.

Odstavec 5

Odstavec 5 stanovuje požadavek na uzavření písemné dohody s vyšší odbornou školou, pokud se podílí na uskutečňování studijního programu. Cílem je právně ukotvit spolupráci a odpovědnost obou institucí za kvalitu vzdělávání.

Odstavec 6

Upravuje se možnost zapojení vysokoškolského ústavu do výuky studijního programu. Dohodou mezi fakultou a vysokoškolským ústavem se vymezí rozsah jejich podílu na vzdělávací činnosti, čímž má být zajištěna koordinace a kvalita výuky.

Článek 24

Rámcové podmínky pro přijetí ke studiu

Návrh upravuje základní rámec přijímacího řízení ke studiu ve studijních programech uskutečňovaných fakultami. Úprava stanoví rozsah zákonných kompetencí univerzity, resp. fakult při určování podmínek pro přijetí ke studiu, způsob jejich ověřování a postup schvalování. Návrh přejímá osvědčenou elektronickou formu podání přihlášky ke studiu a umožňuje vydání nového vnitřního předpisu Řádu přijímacího řízení, který podrobně upraví technické a organizační aspekty přijímacího řízení.

Odstavec 1

Odstavec 1 deklaruje přímou vazbu na zákon o vysokých školách (ustanovení § 48), který vymezuje zákonné podmínky pro přijetí ke studiu. Fakulty jsou povinny tyto podmínky respektovat jako minimální rámec.

Odstavec 2

Zakotvuje se možnost fakult stanovit specifické požadavky odpovídající povaze studijního programu (např. talentové předpoklady, dovednosti, znalosti, prospěch). Zajišťuje se tím prostor pro autonomii fakult při výběru uchazečů s největšími předpoklady pro úspěšné studium.

Odstavec 3

V souladu se zákonem o vysokých školách zakotvuje odstavec 3 povinnost stanovit kapacitní limit počtu přijímaných uchazečů a postup při jeho překročení, což přispívá k transparentnímu a rovnému zacházení při výběru uchazečů o studium.

Odstavec 4

Upravuje se možnost fakult zohlednit specifické kategorie uchazečů podle ustanovení § 49 odst. 3 zákona o vysokých školách například uchazečů, kteří absolvovali studijní program nebo studují jiný studijní program na vysoké škole či absolvovali nebo studují akreditovaný vzdělávací program na vyšší odborné škole; uchazečů, kteří jsou příjemci stipendia nebo uchazeči o stipendium v rámci realizace programů poskytování rozvojových vládních stipendií.

Odstavec 5

Upravuje se možnost fakultám stanovit podmínky, za nichž lze upustit od přijímací zkoušky nebo její části. Cílem je administrativní zjednodušení přijímacího řízení tam, kde to fakulty vyhodnotí jako účelné či potřebné.

Odstavec 6

Odstavec 6 vymezuje základní kompetence děkana a akademického senátu fakulty v procesu schvalování podmínek přijímacího řízení. Zajišťuje se tak řádný proces v souladu se zákonem o vysokých školách.

Odstavec 7

Odstavec 7 přejímá osvědčenou praxi, tedy podávání přihlášek ke studiu výhradně elektronickou formou, což zvyšuje efektivitu, přenosnost dat a komfort pro uchazeče.

Odstavec 8

Nově bude vydán Řád přijímacího řízení, který podrobně stanoví organizační a administrativní aspekty přijímacího řízení. Tím bude vytvořen prostor pro jednotný a přehledný rámec napříč fakultami.

Článek 25

Přijímání cizinců ke studiu a podmínky studia cizinců

Cizinci mohou studovat na univerzitě několika způsoby, a to za stejných podmínek a stejným způsobem jako čeští studenti; na základě mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána; na základě dohod o spolupráci (např. ERASMUS) nebo na základě dalších dohod uzavřených mezi univerzitou, zahraniční vysokou školou a studentem. Konkrétní podmínky studia pak vyplývají z jednotlivých smluv a dohod.

Článek 26

Poplatky spojené se studiem

Platná a účinná právní úprava obsažená zejména v ustanovení § 58 zákona o vysokých školách umožňuje univerzitě stanovit poplatky spojené se studiem, a to jak poplatky za úkony spojené s přijímacím řízením, tak poplatky za studium v případě překročení standardní doby studia či za studium v cizím jazyce. Pravidla pro stanovení výše poplatku, způsob úhrady a podmínky splatnosti těchto poplatků je veřejná vysoká škola povinna upravit ve svém statutu.

Stávající statut poplatky spojené se studiem upravuje. Tento návrh stávající úpravu statutu do značné míry přejímá, aby odpovídala jak zákonným požadavkům, tak realitě širší shody mezi fakultami.

Nová úprava i nadále:

- vymezuje jednotlivé druhy poplatků, zejména poplatků za úkony přijímacího řízení a poplatků za studium v českém i v cizím jazyce,
- sjednocuje pravidla vyměření poplatků a pravidla jejich splatnosti,
- posiluje jistotu studentů, zejména pokud jde o poplatky za studium v cizím jazyce a jejich stabilitu v průběhu studia,
- upravuje možnosti prominutí či odložení termínu splatnosti poplatků v individuálních případech,
- stanovuje transparentní pravidla splátek poplatků u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce.

Odstavec 1 a 2

Systematicky se definují jednotlivé druhy poplatků spojených se studiem v souladu se zákonem o vysokých školách. Dále se nastavuje jednotný způsob úhrady všech poplatků prostřednictvím převodu na bankovní účet univerzity. Tento způsob úhrady zajišťuje dohled nad provedenými platbami a zabraňuje vzniku nejasností při jejich identifikaci.

Odstavec 3

Poplatek za úkony přijímacího řízení v českém jazyce je stanoven pevnou částkou 790,- Kč. Aktuálně nastavená výše reflektuje administrativní náklady na organizační zabezpečení přijímacího procesu a konsenzus mezi fakultami.

Odstavec 4

Odstavec 4 umožňuje odlišné stanovení poplatku za přijímací řízení do studijních programů v cizím jazyce, a to vzhledem k jejich specifickým nákladům. Výše je uvedena v příloze č. 4. Příloha č. 4 naznačila změny z důvodů požadavků fakult na úpravu stávajících studijních programů realizovaných v cizím jazyce a doplnění nových. Ruší se například doktorský studijní program Filozofické fakulty *Clinical Psychology* nebo doktorský studijní program Cyrilometodějské teologické fakulty *Teologia sistematica e filosofia eristiana*; nově se přidává například navazující magisterský studijní program Právnické fakulty *Digital Society, Social Innovation and Global Citizenship* nebo doktorský studijní program Filozofické fakulty *Political Science*.

Odstavec 5

Upravuje se splatnost a nevratnost poplatků za přijímací řízení, což odpovídá jejich povaze. Jedná se o platbu za administrativní úkon, nikoliv za poskytnutou službu.

Odstavec 6

Stanovuje se výše a splatnost poplatku za delší studium. Úprava reflektuje ustanovení zákona o vysokých školách a motivuje studenty k ukončení studia v přiměřené době.

Odstavec 7

Odstavec 7 upravuje moderační právo rektora a dává mu možnost individuálně zmírnit dopad poplatku za delší studium. Vymezené důvody zohledňují jak mimořádné studijní úspěchy, tak sociální a zdravotní hlediska, čímž přispívají k rovnosti přístupu ke studiu.

Odstavec 8

Odstavec 8 stanovuje pravidlo pro určení výše poplatku za studium v cizím jazyce, přičemž se zachovává stabilita poplatku mezi jednotlivými ročníky. Toto opatření přispívá k finanční předvídatelnosti pro studenty i fakultu.

Odstavec 9

Upravuje se splatnost poplatku za studium v cizím jazyce a umožňuje se jeho úhrada ve splátkách. Splátkový kalendář je součástí rozhodnutí, což zvyšuje právní jistotu studentů.

Odstavec 10

Odstavec 10 stanovuje, že odvolací řízení se řídí obecným ustanovením § 68 odst. 4 zákona o vysokých školách. Upravují se tak procesní záruky studentů v souladu s tímto zákonem.

Článek 27

Poplatek za úkony spojené s posouzením splnění podmínky pro přijetí ke studiu

V případě, že univerzita posuzuje splnění podmínek pro přijetí ke studiu je oprávněna vybírat poplatek. Poplatek není v současném znění statutu určen pevnou částkou, ale je upraveno pravidlo pro jeho

výpočet, a to jako 20 % základu. Výši základu pro stanovení poplatku vyhláší každoročně ministerstvo nejpozději do konce ledna příslušného kalendářního roku. Poplatek se platí převodem na bankovní účet univerzity.

Článek 28 **Doručování písemností**

Zákon o vysokých školách umožňuje vysokým školám s účinností od 1. března 2025 doručovat písemnosti účastníkům řízení elektronicky. Podmínkou je, že tento způsob doručování stanoví vnitřní předpis. Na univerzitě je tímto vnitřním předpisem statut.

Zákon o vysokých školách poskytuje právní základ pro elektronickou formu doručování. Stávající statut již úpravu elektronického způsobu doručování obsahuje. Předkládaný návrh statutu původní úpravu přejímá.

Odstavec 1 a 2

Úprava vytváří jasný a závazný postup pro doručování písemností v řízeních podle § 50 a § 68 zákona o vysokých školách prostřednictvím elektronického informačního systému (dále jen „EIS UP“). Umožňuje plně využít zákonnou možnost elektronického doručování, a tím nahradit zastaralé, nákladné a časově náročné doručování v listinné podobě a zvyšuje pravděpodobnost, že se účastníci řízení s doručovanými písemnostmi seznámí.

Odstavec 3

Odstavec 3 stanovuje okamžik doručení a zavádí fikci doručení 10. den od zpřístupnění písemnosti v EIS UP. Tím je zajištěna právní jistota, možnost běhu lhůt i zabránění obstrukcím spočívajícím v nepřihlášení se do systému.

Část VI. **Další vzdělávací činnost univerzity**

Tato část upravuje další vzdělávací činnost univerzity, a to vykonání státní rigorózní zkoušky a realizaci celoživotního vzdělávání.

Článek 29 **Státní rigorózní zkouška**

Cílem navrhované úpravy je vymezit postup při podávání a přijímání přihlášek ke státní rigorózní zkoušce podle ustanovení § 46 odst. 5 zákona o vysokých školách, která není součástí studia. Podrobnější procesní a organizační náležitosti stanoví příslušný řídicí dokument.

Článek 30 **Celoživotní vzdělávání**

Stávající znění statutu v čl. 2 odst. 5, čl. 29 a čl. 2 přílohy č. 2 upravuje programy celoživotního vzdělávání a mezinárodně uznávané kurzy, které univerzita uskutečňuje vedle akreditovaných studijních programů.

Důvodem nově navrhované úpravy výše uvedených článků je potřeba jejich sladění s platným a účinným zněním zákona o vysokých školách.

Zákon o vysokých školách upravuje v ustanovení § 60 oblast celoživotního vzdělávání. *V ustanovení § 60 odst. 1 je stanoveno, že vysoká škola může v rámci své vzdělávací činnosti poskytovat bezplatně nebo za úplaty programy celoživotního vzdělávání orientované na výkon povolání nebo zájmově nebo orientované na zvýšení odbornosti studentů nebo absolventů zahraniční nebo tuzemské vysoké školy. Bližší podmínky celoživotního vzdělávání stanoví vnitřní předpis.* Tímto vnitřním předpisem je Řád celoživotního vzdělávání.

Ustanovení § 60 odst. 2 a 3 zákona o vysokých školách dále upravují vydávání osvědčení o absolvování programu celoživotního vzdělávání, udělení mezinárodně uznávaného titulu za program celoživotního vzdělávání orientovaný na zvýšení odbornosti studentů nebo absolventů zahraniční nebo tuzemské vysoké školy, uznávání splnění studijních povinností absolventům celoživotního vzdělávání v rámci akreditovaných studijních programů nebo v rámci oblasti vzdělávání, pro kterou má vysoká škola institucionální akreditaci, odkaz na podmínky tohoto uznávání ve vnitřním předpise vysoké školy a dále stanoví, že vzdělávání v programu celoživotního vzdělávání nezakládá jeho účastníkům právní postavení studenta.

Zákon č. 52/2025 Sb. novelizoval s účinností od 1. března 2025 zákon o vysokých školách v tom smyslu, že mezinárodně uznávané kurzy označil za celoživotní vzdělávání, jejich úpravu doplnil do ustanovení § 60 zákona o vysokých školách a dosavadní ustanovení § 60a (Vzdělávání v mezinárodně uznávaném kurzu) zrušil.

Část VII. Rožpočet a fondy

Tato část se věnuje rožpočtu a fondům. Nová úprava sestavení a schválení rožpočtu univerzity vychází v převážné části ze stávajícího znění statutu.

Novinkou oproti stávající úpravě je vydání metodického pokynu rektora. Tato úprava se do návrhu nově vkládá z důvodu novelizace zákona o vysokých školách. Do ustanovení § 20 odst. 6 byla přidána věta: „**K zajištění účelného využívání příspěvků a dotací v prostředí veřejné vysoké školy je rektor oprávněn vydat metodický pokyn**“. Důvodem je skutečnost, že je to právě rektor, kdo odpovídá za účelné využívání příspěvků a dotací poskytnutých vysoké škole ze státního rožpočtu (podle ustanovení § 20 odst. 6 platí, že: „*Za účelné využívání příspěvků a dotací a za vypořádání dotací se státním rožpočtem a za řádné hospodaření s majetkem veřejné vysoké školy je ministromi **odpovědný rektor***“).

Metodický pokyn rektora neschvaluje akademický senát. Metodický pokyn slouží jako podklad kvestorovi pro zpracování návrhu rozdělení příspěvků pro univerzitu a rozdělení dotací ze státního rožpočtu. Tento návrh již pracuje s konkrétními čísly a schvaluje jej akademický senát univerzity. Od tohoto okamžiku zůstává zachován stávající proces sestavování a schvalování rožpočtu, tedy jakmile akademický senát schválí návrh rozdělení příspěvků a dotací, rozešle rektor pokyn k sestavení a schválení dílčích návrhů rozdělení finančních prostředků ze strany fakult a vysokoškolského ústavu. K tomu určí lhůtu, která nově nesmí být kratší než 4 týdny (oproti stávajícím 6 týdnům). Důvodem pro zkrácení lhůty je zrychlení a zefektivnění procesu schvalování rožpočtu univerzity, který v posledních letech bývá schvalován až ke konci kalendářního roku, což je nevhodné a nežádoucí. Z dílčích návrhů rozdělení finančních prostředků ze strany fakult a vysokoškolského ústavu následně kvestor sestaví rožpočet, který rektor předloží ke schválení akademickému senátu univerzity a poté správní radě.

Nová úprava nepracuje s pojmem **dílčí rožpočet** součástí, neboť zákon o vysokých školách tento pojem neupravuje, stejně jako proces schvalování takových dílčích rožpočtů. Rožpočet univerzity je pouze jeden. Na základě jeho schválení akademickým senátem a správní radou obdrží jednotlivé součásti schválený objem finančních prostředků, se kterými budou pro nadcházející období hospodařit. Akademické senáty fakult neschvalují rožpočty, ale **rozdělení finančních prostředků**. Z tohoto důvodu je zaveden pojem **dílčí návrh** nikoliv dílčí rožpočet.

Pro srovnání:

§ 9 odst. 1 písm. c) zákona o vysokých školách: „**Akademický senát veřejné vysoké školy schvaluje rožpočet a střednědobý výhled vysoké školy předložený rektorem.**“

§ 27 odst. 1 písm. písm. c) zákona o vysokých školách: „**Akademický senát fakulty schvaluje rozdělení finančních prostředků fakulty předložené děkanem.**“

Rozpočtové hospodaření veřejných vysokých škol je založeno na fondovém principu. Univerzita musí povinně zřídit rezervní fond, fond reprodukce investičního majetku, stipendijní fond, fond odměn, fond účelově určených prostředků, sociální fond a fond provozních prostředků. Zákon o vysokých školách upravuje pouze základní pravidla pro tvorbu a užití fondů a ponechává na vysokých školách, aby podrobnější podmínky nastavily prostřednictvím vnitřních předpisů. V povinnosti zřizovat fondy uložené veřejným vysokým školám lze spatřovat snahu zákonodárce o ochranu majetku a stability veřejných vysokých škol, jako institucí, které jsou z převážné části financovány ze státního rozpočtu.

Článek 31 Rozpočet

Tento článek upravuje obecná ustanovení o rozpočtu univerzity a vychází zejména z ustanovení § 18 zákona o vysokých školách. Zákon o vysokých školách obsahuje demonstrativní výčet příjmů rozpočtu veřejné vysoké školy, a proto není nutné tento výčet ve statutu znovu opakovat.

Hlavními zdroji příjmů univerzity ze státního rozpočtu jsou příspěvky pro školu a dotace. Původně byly vysoké školy státem financovány prostřednictvím dotací. S účinností od 1. ledna 2006 (novelizace provedena zákonem č. 552/2005 Sb.) bylo do zákona o vysokých školách vloženo financování vysokých škol příspěvkem na vzdělávací a tvůrčí činnost (s účinností od 1. července 2025 je nahrazen pojem příspěvek ze státního rozpočtu na tvůrčí činnost veřejné vysoké školy). Příspěvek je zdroj financování ze státního rozpočtu odlišný od dotace, což umožňuje jeho odlišné vypořádání se státním rozpočtem. Důvodová zpráva k zákonu č. 552/2005 Sb. k tomu uvádí: „... příspěvek je chápán v podstatě jako úhrada státu veřejným školám za poskytování veřejných služeb, které jsou zahrnuty do hlavní činnosti veřejné vysoké školy. Na rozdíl od dotace jsou zůstatkové prostředky z příspěvku převoditelné do rozpočtů veřejné vysoké školy v dalších letech, a to jim má umožnit efektivněji hospodařit, dlouhodobě plánovat a dosáhnout na některé zdroje financování z komerční sféry. Zároveň se tak zvyšuje odpovědnost veřejné vysoké školy jako veřejnoprávní samosprávné korporace sui generis za vlastní hospodaření a posiluje se její ekonomický základ samosprávy, čímž se posiluje i odpovědnost veřejné vysoké školy za naplnění jejího poslání. Příspěvek je obligatorním výdajem státního rozpočtu obdobně, jak tomu bylo v případě dotací. Konstrukce příspěvku však oprostuje stát od náročných byrokratických rozhodovacích procesů a dozorových činností. Ponechání nevyčerpaných prostředků veřejným vysokým školám je v zahraničí běžné a napomáhá rozvoji vysokého školství“.

Odstavec 1

Veřejné vysoké školy jako instituce hospodařící s veřejnými prostředky jsou ze zákona o vysokých školách povinny vytvářet a schvalovat rozpočet, který představuje finanční plán hospodaření na období jednoho kalendářního roku. Rozpočet nesmí být plánován jako deficitní. Zákaz sestavování deficitního rozpočtu lze chápat nejen jako zvláštní projev ochrany majetku univerzity, ale též její činnosti a jejího vnímání veřejností coby stabilní instituce s celospolečenským přesahem.

Odstavec 2

V tomto ustanovení se jednotlivé součásti blíže vymezené v čl. 9 návrhu statutu považují za hospodářská střediska. Každému hospodářskému středisku je na základě akademickým senátem schváleného rozpočtu přidělen určitý objem finančních prostředků z celkového rozpočtu univerzity, se kterým v daném kalendářním roce hospodaří. Všechny součásti jsou povinny při hospodaření z rozpočtu vycházet a tento také dodržovat.

Odstavec 3

Po skončení kalendářního roku je univerzita povinna provést vypořádání a vyúčtování svého hospodaření a předložit jej ministerstvu. Ministerstvo nejen rozděljuje vysokým školám finanční prostředky ze státního rozpočtu, ale také kontroluje jejich využívání. Současně je oprávněno kontrolovat hospodaření univerzity. Vedle vyúčtování příspěvků a dotací od ministerstva provede univerzita vypořádání také účelově poskytnutých dotací od dalších poskytovatelů (projekty).

Odstavec 4

V tomto ustanovení se odráží základní zásada nakládání s veřejným prostředky. Jedná se tzv. princip 3E („*effectiveness, efficiency, economy*“) – účelnost, efektivnost, hospodárnost. Tato zásada je na vnitrostátní úrovni obsažena v ustanovení § 2 písm. m) až o) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „zákon o finanční kontrole“), kterým jsou veřejné vysoké školy povinny se řídit. Principy účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti jsou pravidla, která se musí aplikovat při nakládání s veřejnými prostředky. Stejně principy přebírá zákonodárce také do nového zákona č. 231/2025 Sb., o řízení a kontrole veřejných financí, který nabude účinnosti od 1. ledna 2027, konkrétně do ustanovení § 3 nazvaného zásada řádného finančního řízení: „*S veřejnými prostředky je každý povinen nakládat účelně, hospodárně a efektivně.*“

Článek 32

Proces sestavení a schválení rozpočtu

Článek popisuje jednotlivé kroky v procesu sestavení a následného schválení rozpočtu univerzity. Zákon o vysokých školách se tomuto procesu podrobněji nevěnuje a pouze určuje orgány, které se podílí až na samotném schválení rozpočtu. Těmito orgány jsou akademický senát univerzity, kterému je zákonem o vysokých školách svěřena pravomoc schvalovat rozpočet a střednědobý výhled předložený rektorem, a dále správní rada, které je taktéž svěřena pravomoc schvalovat rozpočet a střednědobý výhled poté, co tak učiní akademický senát.

Odstavec 1

V odstavci 1 se promítá novela zákona o vysokých školách provedená zákonem č. 52/2025 Sb. s účinností od 1. března 2025. Ta opravňuje rektora, jako osoby odpovědně za účelné využívání příspěvků a dotací, za jejich vypořádání se státním rozpočtem a za řádné hospodaření s majetkem univerzity, k vydání metodického pokynu, kterým nastaví příslušná pravidla. Metodický pokyn nepodléhá schválení akademického senátu ani jiného orgánu univerzity a může tak přispět k urychlení procesu schvalování rozpočtu.

Odstavec 2 a 3

Druhým krokem k sestavení rozpočtu je zpracování návrhu na rozdělení příspěvků a dotací ze státního rozpočtu. Za zpracování návrhu je rektorovi odpovědný kvestor, neboť je to právě kvestor, který řídí hospodaření univerzity v rozsahu stanoveném opatřením rektora. Ačkoliv zákon o vysokých školách v této fázi procesu sestavení rozpočtu nepředpokládá součinnost akademického senátu (ten je ze zákona o vysokých školách oprávněn schvalovat až rektorem předložený rozpočet), není vyloučeno, aby si univerzita tento postup nastavila vnitřním předpisem.

Odstavec 4 a 5

Pokud akademický senát schválí návrh rozdělení příspěvků a dotací, jsou o součinnost požádány jednotlivé součásti, zejména fakulty a vysokoškolský ústav, které jsou povinny sestavit a schválit své dílčí návrhy na rozdělení finančních prostředků.

Ve stávajícím znění statutu je používán termín dílčí rozpočet, který ale zákon o vysokých školách nezná. Zákon o vysokých školách v ustanovení § 27 odst. 1 písm. c) svěřuje akademickým senátům fakult pravomoc schvalovat nikoliv dílčí rozpočet, ale rozdělení finančních prostředků určených pro fakultu. Vysokoškolský ústav nemá zřízen akademický senát, ale dozorčí radu, která podle čl. 8 odst. 4 vnitřního předpisu CAT-A-20/01 – Statut Českého institutu výzkumu a pokročilých technologií Univerzity Palackého v Olomouci schvaluje dílčí návrh („*Dozorčí rada schvaluje rozpočet ústavu včetně metodiky a návrhu rozdělení finančních prostředků ústavu předkládaný ředitelem a schvaluje výroční zprávu o činnosti ústavu a výroční zprávu o hospodaření ústavu.*“).

V návrhu nového statutu je lhůta k sestavení a schválení dílčích návrhů zkrácena z 6 týdnů na 4 týdny. Hlavním důvodem je zrychlení již tak poměrně komplikovaného procesu, aby univerzita mohla

co nejdříve hospodařit podle schváleného rozpočtu a nenacházela se většinu roku v rozpočtovém provizoriu, což s ohledem na hospodaření s veřejnými prostředky není žádoucí stav.

Odstavec 6 a 7

Kvestor je povinen zpracovat nejen návrh na rozdělení příspěvků a dotací, ale také návrh samotného rozpočtu univerzity.

Při zpracování návrhu rozpočtu univerzity vychází kvestor z předložených a schválených dílčích návrhů. Statut univerzity současně počítá s tím, že některá ze součástí nestihne sestavit a schválit dílčí návrh ve stanované lhůtě a rozlišuje situace, kdy tak učiní sice opožděně (ale dříve, než zasedá akademický senát, který návrh rozpočtu schvaluje) nebo až poté, co již byl návrh rozpočtu předložen a schválen akademickým senátem. V prvním případě kvestor bez zbytečného odkladu příslušné změny zapracuje do předkládaného návrhu a akademický senát schvaluje tento nový (pozměněný) návrh. Ve druhém případě je nutné udělat změnu rozpočtu formou tzv. rozpočtového opatření. Zákon o vysokých školách žádnou formu rozpočtových opatření neupravuje a změny rozpočtu veřejných vysokých škol nereguluje. To ale neznamená, že potřeba změny rozpočtu v průběhu kalendářního roku nenastane. Příkladem je právě situace, kdy některá ze součástí nestihne předložit a schválit dílčí návrh včas. S ohledem na neexistenci zvláštní zákonné úpravy bývá na změny v rozpočtu vysokých škol pohlíženo jako na (nové) schválení rozpočtu se všemi souvisejícími požadavky (včetně schválení akademickým senátem a správní radou).

Odstavec 8

Odstavec 8 upravuje proces samotného schválení rozpočtu záměrně velmi stručně, neboť tato fáze je jako jediná podrobněji zachycena v zákoně o vysokých školách. Nově se upouští od přepisování zákona o vysokých školách v části týkající se možnosti akademického senátu univerzity uplatnit právo veta ve vztahu ke správní radě za situace, kdy rozpočet neschválí, neboť statut ve stávajícím znění pouze doslovně přepisuje zákon o vysokých školách

Odstavec 9 a 10

V odstavci 9 a 10 se upravuje rozpočtové provizorium, ve kterém se univerzita nachází, pokud nemá pro daný kalendářní rok schválený rozpočet. Zákon o vysokých školách se situací, kdy nedojde ke schválení rozpočtu před začátkem příslušného rozpočtového roku, nepočítá a pojem rozpočtové provizorium nepoužívá.

Neschválení rozpočtu ovšem nemůže znamenat neomezené hospodaření univerzity s veřejnými prostředky, a proto bývá v prostředí veřejných vysokých škol analogicky aplikován zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Obvyklým pravidlem je pravidlo jedné dvanáctiny limitující hospodaření pro kalendářní měsíc jednou dvanáctinou rozpočtu předchozího roku (§ 13 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb.). Kromě pravidla jedné dvanáctiny jsou v návrhu obsažena další dvě pravidla, která vychází ze statutu stávajícího. Jedná se o čerpání účelově určených dotací, které je nutné čerpat v souladu s pravidly poskytovatele dotace a dále o nakládání s prostředky vlastních výnosů, tedy prostředky získanými jinak než ze státního rozpočtu.

Článek 33 Fondy

Článek odráží povinnost univerzity zřídit fondy, a to konkrétně rezervní fond, fond reprodukce investičního majetku, stipendijní fond, fond odměn, fond účelově určených prostředků, sociální fond a fond provozních prostředků.

Návrh vychází v převážné části z úpravy stávající, která však nebyla obsažena přímo ve statutu, ale až v příloze č. 2 obsahující pravidla hospodaření. Taková úprava je velmi nepřehledná. Nově se u všech fondů vypouští ustanovení o tom, jak se účtuje o použití prostředků konkrétního fondu. Tato úprava je nadbytečná a do budoucna bude vhodnější tento postup upravit například opatřením kvestora.

Novelou provedenou zákonem č. 52/2025 Sb. bylo s účinností od 1. března 2025 vloženo do zákona o vysokých školách ustanovení o tom, že zdrojem všech fondů veřejné vysoké školy mohou být dary. Tato skutečnost je nově promítnuta také do návrhu statutu; u každého z fondů je nově výslovně upraveno, že zdrojem fondu mohou být peněžní prostředky poskytnuté formou daru.

Článek 34 Rezervní fond

Rezervní fond je určen zejména ke krytí ztrát v následujících účetních obdobích a jeho nejčastějším zdrojem je příděl ze zisku po zdanění.

Článek 35 Fond reprodukce investičního majetku

Fond reprodukce investičního majetku je určen k financování obnovy, modernizace a údržby dlouhodobého majetku univerzity tak, aby byl zajištěn jeho řádný stav.

Článek 36 Stipendijní fond

Ze stipendijního fondu jsou vyplácena stipendia, a to v souladu se Stipendijním řádem.

Článek 37 Fond odměn

Fond odměn je určen k vyplácení mimořádných odměn v souladu s Vnitřním mzdovým předpisem.

Článek 38 Fond účelově určených prostředků

Jak už název tohoto fondu napovídá, jeho zdrojem jsou účelově určené prostředky. U tohoto fondu zákon o vysokých školách podrobněji stanoví, z jakých prostředků je tvořen a že tyto prostředky mohou být použity pouze k účelu, ke kterému byly poskytnuty.

Článek 39 Fond sociální

Sociální fond je tvořen základním přídělem z ročního objemu nákladů univerzity (nikoliv jednotlivých součástí) na mzdy, náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost.

Článek 40 Fond provozních prostředků

Tento fond je určen především k úhradě nepokrytých provozních nákladů. Jeho zdrojem je zejména příděl ze zisku po zdanění a zůstatky příspěvků ze státního rozpočtu z minulých let.

Část VIII. Majetek a hospodaření

Tato část se věnuje majetku a hospodaření. Přestože tyto oblasti primárně nespádají pod hlavní činnost univerzity, mají zásadní význam pro správné fungování každé veřejné vysoké školy.

Veřejné vysoké školy jsou majetkově autonomní subjekty oprávněné vlastnit a spravovat svůj majetek. Majetková autonomie je odrazem samosprávy veřejných vysokých škol. Podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. l) zákona o vysokých školách do samosprávné působnosti veřejné vysoké školy patří „*hospodaření vysoké školy a nakládání s majetkem v souladu se zvláštními předpisy*“. Tato majetková autonomie

ale neznamená absolutní nezávislost na státu, protože veřejné vysoké školy jsou závislé na financování ze státního rozpočtu (jedná se o hlavní zdroj jejich příjmů). Další omezení představuje samotná veřejnoprávní povaha univerzity – vlastnictví a hospodaření je modifikováno řadou zákonných ustanovení, která blíže upravují, co nemohou veřejné vysoké školy vlastnit (§ 19 odst. 3 zákona o vysokých školách), do jakých právnických osob nemohou vstupovat, resp. jaké postavení v nich nemohou mít (§ 20 odst. 3 zákona o vysokých školách), jsou nastavena obecná pravidla pro doplňkovou činnost (§ 20 odst. 2 zákona o vysokých školách) apod.

Článek 41 Majetek a nakládání s majetkem

Odstavec 1

Univerzita je povinna svůj majetek užívat primárně k plnění úkolů ve vzdělávací a tvůrčí činnosti. Doplňková činnost nesmí ohrozit hlavní činnost univerzity.

Odstavec 2

Nakládáním s majetkem se rozumí právní dispozice s ním – zejména koupě/prodej a nájem, ale také další dispozice (např. výpůjčka, zřízení věcného břemene apod.).

K nakládání s majetkem univerzity je ze zákona o vysokých školách oprávněn rektor – toto je obecné pravidlo, které vyplývá z ustanovení § 19 odst. 2 zákona o vysokých školách. Rektor je vrcholný výkonný orgán univerzity (ustanovení § 10 zákona o vysokých školách) a právo nakládat s majetkem univerzity tak plně odpovídá jeho postavení.

Zákon o vysokých školách stanoví, že zákon nebo statut může určit jiný orgán nebo osobu oprávněnou k nakládání s majetkem – typicky se bude jednat o děkany při nakládání s majetkem, který byl fakultě svěřen do užívání (k tomu blíže čl. 10 a 11 návrhu statutu), nebo kvestora, kteří řídí hospodaření univerzity v rozsahu stanoveném opatřením rektora.

U některých dispozic je nutný předchozí písemný souhlas správní rady (ustanovení § 15 odst. 1 písm. a) až d) zákona o vysokých školách). Jedná se o významná majetkoprávní jednání univerzity, která zasluhují zvýšenou ochranu (např. nabytí nebo převedení vlastnického práva k nemovité věci). Vedle předchozího písemného souhlasu správní rady vyžaduje zákon o vysokých školách také oznámení o takové dispozici s majetkem ministerstvu (oznámení podává správní rada do 7 dnů od vydání souhlasu) a vyjádření (nikoliv souhlas či rozhodnutí) akademického senátu (ustanovení § 9 odst. 2 písm. c) zákona o vysokých školách). Bez souhlasu správní rady a bez oznámení ministerstvu je příslušné právní jednání neplatné.

Odstavec 4 a 5

Vzhledem k tomu, že rektor je oprávněn rozhodovat o nakládání s majetkem univerzity navenek ve vztahu k třetím osobám, je tím spíše oprávněn jednat směrem dovnitř a majetek univerzity tak svěřit do užívání jednotlivým součástem.

Majetek může rektor svěřit do užívání jedné součásti, ale také více součástem najednou. V takovém případě musí příslušní vedoucí zaměstnanci (děkani, ředitel vysokoškolského ústavu, ředitelé ostatních součástí) uzavřít dohodu o užívání a správě společně svěřeného majetku. Pokud dohodu neuzavřou, rozhodne o společné správě a užívání rektor, neboť to byl on, kdo primárně rozhodl o tom, že majetek bude příslušným součástí svěřen.

Odstavec 6

Odstavec 6 přejímá stávající úpravu a předpokládá vydání opatření rektora, které bude obdobou vnitřní normy Řád o nakládání s majetkem Univerzity Palackého v Olomouci.

Článek 42 Hospodaření

Tento článek upravuje obecná ustanovení o hospodaření, která vychází jak ze znění stávajícího statutu, tak ze znění zákona o vysokých školách.

Podstatou hospodaření je obecně využívání majetku vlastníkem věci – právo věc držet, právo věc užívat a brát z ní plody a právo věc zničit. V případě veřejných vysokých škol je oblast hospodaření limitována obecně závaznými právními předpisy, a to z důvodu zvýšené ochrany majetku.

Za základní povinnost při hospodaření s veřejným majetkem lze považovat obecnou povinnost hospodařit řádně. Tuto povinnost lze dovodit např. z ustanovení § 20 odst. 6 zákona o vysokých školách: *„Za účelné využívání příspěvků a dotací a za vypořádání dotací se státním rozpočtem a za **řádné hospodaření s majetkem veřejné vysoké školy je ministrowi odpovědný rektor.**“* Nebo z ustanovení § 15 odst. 8 zákona o vysokých školách: *„Správní rada veřejné vysoké školy dbá na zachování účelu, pro který byla veřejná vysoká škola zřízena, na uplatnění veřejného zájmu v její činnosti a na **řádné hospodaření s jejím majetkem.**“*

Článek 43 Pravidla hospodaření

Tento článek obsahuje základní konkrétní pravidla pro řádné hospodaření univerzity. Povinnost upravit pravidla hospodaření ve statutu vyplývá z ustanovení § 17 odst. 2 písm. h) zákona o vysokých školách: *„Statut veřejné vysoké školy obsahuje zejména pravidla hospodaření veřejné vysoké školy.“*

Odstavec 4

Odstavec 4 zakotvuje obecnou povinnost univerzity při zcizení či přenechávání svého majetku k užití jinému respektovat zejména obecně závazné právní předpisy a dále řídicí dokumenty. Toto ustanovení neupravuje, která z osob je za univerzitu oprávněna jejím jménem uzavřít konkrétní smlouvu – touto osobou bude z povahy věci nejčastěji rektor nebo děkan příslušné součásti.

Odstavec 7

Oproti stávající úpravě je provedena změna ve vztahu ke správní radě. Sjednání úvěru či půjčky nespadá mezi úkony, ke kterým je vydáván předchozí písemný souhlas správní rady, proto se tato úprava vypouští. Rektor však může v souladu s ustanovením § 15 odst. 3 zákona o vysokých školách předložit správní radě k vyjádření věci (záležitosti), které uzná za vhodné.

Odstavec 9

Toto ustanovení nedopadá na poskytování darů či sponzorských příspěvků, protože univerzita hospodaří s veřejnými prostředky. Lze jej ale vztáhnout například na hrazení členských příspěvků do spolků, jichž je univerzita členem. Za tímto účelem by univerzita měla vést přehled všech osob či entit bez právní osobnosti, kterých je členem, s označením těch, kterým platí členské příspěvky a v jaké konkrétní výši.

Článek 44 Kontrola hospodaření

Odstavec 1

Na univerzitu se vztahuje úprava zákona o finanční kontrole. V prostředí univerzity musí být prováděna kontrola předběžná, průběžná i následná (ustanovení § 25, 26 a 27 zákona o finanční kontrole). Současně je povinností univerzity zajistit interní audit.

Odstavec 3

V souladu s ustanovením § 9 odst. 1 písm. c) zákona o vysokých školách akademický senát *„schvaluje rozpočet a střednědobý výhled vysoké školy předložený rektorem a **kontroluje využívání***

finančních prostředků vysoké školy“. Hospodaření univerzity kontrole akademického senátu nepodléhá, to je oprávněním ministerstva ve smyslu ustanovení § 87 odst. 1 písm. e) zákona o vysokých školách.

Nad rámec kontroly popsané v článku 44 je univerzita dále povinna v souladu se zákonem o účetnictví nechat každoročně ověřit účetní závěrku externím auditorem.

Část IX. Akademické symboly a akademické obřady, medaile a ocenění

Tato část se věnuje akademickým symbolům, akademickým obřadům, medailím a oceněním.

Jednou z nejdůležitějších oblastí, kterými se univerzity a obecně vysoké školy odlišují od jiných právnických osob, je jejich výsostné postavení a zákonné oprávnění konat akademické obřady a užívat akademické insignie, rovněž jako zjevný znak propůjčené veřejné moci. Důvodem úpravy této problematiky ve statutu a pro její částečné rozšíření (oproti stávající úpravě) je požadavek stanovený zákonem o vysokých školách, který v ustanovení § 17 odst. 2 písm. g) stanoví veřejné vysoké škole povinnost, aby ve svém statutu upravila pravidla pro užívání insignií a pro konání akademických obřadů. Analogicky zákon o vysokých školách předpokládá stejnou úpravu na úrovni fakult univerzity, tedy nastavení pravidel pro užívání insignií fakulty a pro konání akademických obřadů na fakultě. Hovoří-li zákon o vysokých školách o akademických insigniích, lze jimi rozumět zvláštní kategorii věcí v právním slova smyslu, jejichž účelem je vyjádřit specifické postavení vysokých škol, jejich poslání, hodnoty, odpovědnost, prestiž či jejich společenský význam. Akademické insignie univerzity mají vysokou historickou, kulturní a uměleckou hodnotu a „na první pohled vypadají jen jako trpytivé doplňky akademických hodnostářů při slavnostních aktech. Univerzitní žezla (a další akademické insignie – pozn. autorka této důvodové zprávy) jsou ale mnohem víc: Jsou symbolem kontinuity vysokého učení, jeho propojení s minulostí a přítomností a příslibem budoucnosti. Jsou symbolem moudrosti.“¹

Mezi akademické insignie univerzity patří akademická žezla rektora, akademický řetěz rektora, akademické řetězy prorektorů a standarta univerzity.

Stav insignií univerzity byl při jejím znovuoobnovení v roce 1946 velmi špatný. Dřívější insignie univerzity byly ztraceny a s pořízením nových se v tehdejší rozpočtu univerzity nepočítalo. I přes nepříznivou finanční situaci se dne 16. července 1946 usnesla děkanská konference na vypsání soutěže na návrh univerzitních insignií. První nově získanou insignií univerzity bylo rektorské žezlo, které bylo společně s rektorským řetězem slavnostně předáno univerzitě v sále Reduty již dne 17. listopadu 1946. Následovalo vytvoření univerzitní standarty, kterou univerzitě daroval Svaz vysokoškolského studentstva a postupně pak dalších insignií univerzity a jejích fakult.

Mezi další akademické symboly patří také taláry, které jsou při akademických obřadech a jiných slavnostních příležitostech oprávněni používat akademičtí hodnostáři a další zaměstnanci univerzity, studenti univerzity a významní hosté, a to v souladu s pravidly stanovenými čl. 47 statutu univerzity. Mezi akademické symboly univerzity patří také znak a razidlo, které je variací na historické pečetidlo.

Akademické obřady jsou svou povahou slavnostní ceremonie, s nimiž zákon o vysokých školách nespojuje žádné právní účinky. Právo vysoké školy konat akademické obřady je v zákoně o vysokých školách zmíněno několikrát, přesto tímto zákonem nejsou definovány bližší podmínky a jejich úprava je ponechána vysokým školám.

---

¹ *Kreisinger Komňacká, H., Fiala, J., Hradil, F. Symboly moudrosti, Třináct žezel olomoucké univerzity 1573-2023. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2023*

V základním rozsahu jsou do návrhu nového statutu převzata stávající pravidla obsažená jak v současném znění statutu, tak v dalších vnitřních normách. Nově se kodifikují některá nepsaná pravidla ustálené praxe.

Článek 45 **Akademické symboly**

Tímto článkem dochází k vymezení obecného pojmu „akademické symboly“ a stanovení povinnosti užívat akademické symboly důstojně; doposud toto v takovéto míře obecnosti ve stávajícím znění statutu stanoveno není. Cílem je zachování důstojnosti užití akademických symbolů při vhodných příležitostech a připomenutí jejich významu. Akademické symboly se užívají zejména při akademických obřadech a jiných slavnostních či výjimečných příležitostech.

Odstavec 1

Vymezuje se jednotlivé akademické symboly, kterými jsou akademické insignie (akademická žezla rektora, akademický řetěz rektora, akademické řetězy prorektorů a standarta univerzity), taláry, znak univerzity a razidlo univerzity.

Odstavec 2

Právo používat akademické insignie a konat akademické obřady (obřady kvalifikační, funkční a honorační) patří mezi zákonem o vysokých školách zaručené právo univerzity. Tímto zákonem aprobovaným právem konat slavnostní akademické obřady a používat při nich insignií se symbolicky odkazuje na historické akademické ceremonie, které jsou neoddělitelně spjaty s univerzitním světem a jejichž kořeny sahají až do středověku.

Odstavec 3

Symboly univerzity jsou znakem důstojnosti, úcty k několikasetleté tradici a historii olomouckého vysokého učení a moci, kterou stát univerzitě propůjčuje. Proto se v tomto proklamativním odstavci výslovně stanovuje povinnost nakládat s nimi důstojně – tedy s respektem, ve smyslu akademických práv a svobod, ale také hodnot a principů, které vyjadřují.

Článek 46 **Akademické insignie**

V tomto článku se blíže popisují jednotlivé akademické insignie a konkrétní pravidla nakládání s nimi. Pravidla zde uvedená částečně vycházejí ze stávajícího znění statutu, doplňují se však nově i o pravidla, která byla doposud upravena pouze vnitřní normou (Použití insignií UP a způsob jejich uložení). Cílem je vtělení pravidel pro užití insignií již přímo do textu statutu univerzity tak, jak požaduje zákon o vysokých školách.

Odstavec 1

Tímto ustanovením se zdůrazňuje existence univerzitních akademických insignií a akademických insignií jednotlivých fakult, které používají při akademických obřadech a jiných významných příležitostech akademičtí funkcionáři univerzity, tedy rektor, prorekteři, děkani, proděkani, předseda akademického senátu univerzity a předsedové akademických senátů fakult.

Odstavec 2

Odstavec 2 stanoví povinnost rektora a děkana nastavit podrobnosti používání univerzitních, resp. fakultních insignií, způsob jejich uložení, evidence a správy.

Odstavec 3

Odstavec 3 uvádí výčet univerzitních insignií, které se podrobněji rozepisují v následujících odstavcích. Posloupnost následujících odstavců je sestavena s přihlédnutím k historickému akcentu a odráží

skutečnost, že mezi insignie vysokých škol již od prvopočátku patřila akademická žezla a řetězy, standarta (prapor), pečeti a mnohdy také prsten. Postupem času dostávaly insignie nejen vysoké školy, ale i jejich jednotlivé fakulty, což je případ i naší univerzity.

Odstavec 4

Rektorské žezlo zhotovené podle návrhu Jaroslava Horejce se používá při akademických obřadech, kterých se účastní rektor nebo prorektor v jeho zastoupení. Rektora doprovází s rektorským žezlem pedel rektora.

Odstavec 5

Kopii rektorského žezla jezuitské olomoucké univerzity z roku 1587 dal na své náklady zhotovit Akademický senát Univerzity v Innsbrucku a předal ji univerzitě dne 12. června 1998 při příležitosti 200. výročí narození Františka Palackého. Tato se vystavuje při zvláštních slavnostních událostech. Používá se výjimečně, pravidelně pak pouze při příležitosti udělení Ceny Františka Palackého. O jeho použití rozhoduje rektor ad hoc.

Odstavec 6

Odstavec 6 stanoví pravidla pro používání rektorského řetězu rektorem, popř. prorektorem v zastoupení rektora, při významných příležitostech. Řetěz rektora používá při slavnostních příležitostech rektor (zastupující prorektor), a to vždy při akademických obřadech, při nichž má na sobě rektorský talár. Při jiných významných příležitostech např. při zahájení konferencí pořádaných pod jeho záštitou, při předávání medailí či oficiálních přijetíh domácích i zahraničních hostů apod. používá rektor (zastupující prorektor) rektorský řetěz bez taláru. Rektorský řetěz používá rektor (zastupující prorektor) též při návštěvách cizích univerzit a jiných institucí, vyžadují-li to zvyklosti hostitele.

Odstavec 7

Řetěz prorektora používá prorektor spolu s talárem v roli ceremoniáře, představovatele, promotora či přísedícího při akademických obřadech, nezastupuje-li v rámci akademického obřadu rektora. Pravidla používání řetězů prorektorů pak platí obdobná, jako jsou pravidla pro používání řetězu rektora stanovená odstavcem 6.

Odstavec 8

Standarta univerzity zhotovená architektem Břetislavem Schormem a darovaná univerzitě dne 5. prosince 1946 Svazem vysokoškolského studentstva se používá zpravidla při inauguracích rektora na paměť inaugurace prvního rektora obnovené Univerzity Palackého Josefa Ludvíka Fischera. Standarta univerzity je vystavena ve velké zasedací místnosti rektorátu. O jejím použití při výjimečných událostech rozhoduje rektor ad hoc.

Článek 47 Taláry

Při konání akademických obřadů a jiných slavnostních příležitostech jsou akademickými hodnostáři, promotory, pedely, promoványi studenty všech studijních programů, doktorandy při udělování titulu doctor honoris causa a dalšími osobami, stanoví-li tak rektor, používány slavnostní akademické taláry. Navrhované znění vychází s drobnými úpravami ze stávajícího znění statutu.

Odstavec 1

Akademické taláry univerzity, které mají podobu dlouhých širokých plášťů odlišených jednotlivými barvami a zdobením, odkazují na historii univerzity a jejích fakult. Taláry nejvyšších hodnostářů (rektora a prorektorů) jsou červené barvy a jsou doplněny příslušnými birety. V případě taláru rektora a talárů prorektorů je lemování bílou kožešinou, stejné je lemování biretů. Taláry děkanů a proděkanů jednotlivých fakult odrážejí barvy jednotlivých fakult, rovněž doplněny příslušnými birety. Taláry pedela

rektora a pedelů děkanů se liší barvou a odkazují svým pojetím na původní historické barokní a renesanční taláry pedelů. Taláry absolventů všech studijních oborů jsou barvy černé a bez zdobení.

Odstavec 2

Nově se do odstavce 2 doplňuje a upřesňuje vedení evidence talárů, kterou pro taláry univerzity vede kancelář rektora a pro taláry fakult pak děkanáty fakult.

Článek 48 Znak a razidlo

Dochází ke změně oproti stávající úpravě, a to vypuštěním názvu univerzity jako akademického symbolu univerzity, který je ve stávajícím znění statutu doposud nesystematicky začleněn.

Název univerzity byl dán zákonem č. 35/1946 Sb., o obnovení univerzity v Olomouci, kterým byla obnovena univerzita s názvem „Univerzita Palackého“. Později se v zákoně o vysokých školách (znění z let 1966, 1980, 1990) objevuje dodatek „v Olomouci“. Stávající název „Univerzita Palackého v Olomouci“ je dán zákonem o vysokých školách a je chráněn dalšími právními předpisy (zejména pak občanským zákoníkem a zákonem o ochranných známkách).

Článek 48 upravuje znak a razidlo univerzity, včetně vizuální podoby obsažené v příloze č. 5.

Odstavec 1

Znak univerzity vypracoval akademický malíř Aljo Beran na podzim roku 1946 a tvoří jej gotický štít vlevo nahoře vykrojený s nápisem UP.

Odstavec 2

Razidlo univerzity je variací na historické pečetidlo univerzity. Odstavec 2 zároveň stanovuje barevné varianty otisku razidla, popř. provedení ražbou.

Odstavec 3 a 4

Pravidla, způsoby a příklady využití znaku univerzity a dalších vizuálních prvků univerzity a jejích fakult (jejich grafickou podobu a název tzv. logotyp univerzity a fakult) stanoví vnitřní norma Jednotný vizuální styl na Univerzitě Palackého v Olomouci (a související Manuál jednotného vizuálního stylu a Manuál orientačního systému), která kodifikuje všechny důležité prvky jednotného vizuálního stylu univerzity.

Článek 49 Akademické obřady

Akademické obřady jsou svou povahou slavnostní ceremonie, se kterými zákon o vysokých školách nespojuje žádné právní účinky. Vykonávání akademických obřadů odkazuje na středověké kořeny univerzity a je neoddelitelnou součástí univerzitního života. Průběhy jednotlivých akademických obřadů odrážejí jejich slavnostní ráz, ať už se jedná o slavnostní nástupy akademických hodnostářů za zvuků fanfár, přes slavnostní oděvy a obřadní užívání univerzitních a fakultních insignií, které dodávají akademickým obřadům na vznešenosti a důležitosti. Součástí akademických obřadů je zpravidla také složení slibu (imatrikulační či promoční slib), popřípadě prohlášení činěné ve vztahu k univerzitě.

V následujících člancích (50 až 53) se provádí nové uspořádání jednotlivých akademických obřadů. Také v tomto případě je cílem vymezit již v rámci statutu univerzity alespoň základní pravidla pro konání akademických obřadů, jak je vyžadováno zákonem o vysokých školách. Jedná se o základní pravidla týkající se účastníků daných obřadů, užívání akademických insignií, případně nejdůležitějších náležitostí.

Odstavec 1

V tomto odstavci dochází nově k systematizaci akademických obřadů a jejich rozdělení na obřady kvalifikační (zejména imatrikulace a promoce), funkční (inaugurace rektora a děkana) a honorační (zejména promoce čestného doktora a udělení Ceny Františka Palackého).

Odstavec 2

Odstavec 2 vychází ze stávajícího znění statutu co do oslovování akademických funkcionářů při akademických obřadech. Ustanovení je návodné pro praxi a pravidla užívání tradičních latinských oslovení jsou (nejen) při konání akademických obřadů běžně využívána.

Rektor – Magnificus (v překladu „Vznešený“), oslovuje se „Vaše Magnificence“

Prorektor (nezastupuje-li rektora) – Honorabilis (v překladu „Ctihodný“)

Děkan – Spectabilis (v překladu „Slovutný“)

Proděkan (nezastupuje-li děkana) – Honorabilis (v překladu „Ctihodný“)

Článek 50 Imatrikulace

Imatrikulace je akademický obřad, kterým jsou studenti ceremoniálně přijati do akademické obce fakulty a univerzity. Obřadu se účastní akademičtí hodnostáři fakulty. Imatrikulační sliby studentů tvoří zpravidla přílohy statutů jednotlivých fakult.

Článek 51 Promoce

Promoce je akademický obřad, při kterém se absolventům všech studijních programů a osobám, které úspěšně složily státní rigorózní zkoušku, předávají vysokoškolské diplomy a dodatky k diplomům. Do tohoto článku se systematicky a v návaznosti na tradiční praxi zařazují také slavnostní akty, při nichž jsou docentům, kteří se na univerzitě úspěšně habilitovali, předávány jmenovací dekrety a související doklady.

V tomto článku se také stanovují základní pravidla účasti akademických hodnostářů, kteří se jednotlivých akademických obřadů účastní. Rektor, popřípadě prorektor zastupující rektora, se účastní slavnostních aktů podle odstavce 4 a 5 absolventských promocií s výjimkou promocií absolventů bakalářských studijních programů, kterých se účastní pouze fakultní akademičtí funkcionáři.

Slavnostní průběh jednotlivých promocií je organizován fakultami ve spolupráci s rektorátem, a to zpravidla s kanceláří rektora a oddělením univerzitních akcí.

Článek 52 Inaugurace

Inaugurace rektora je výjimečný akademický obřad, který svou důstojností a vnitřním řádem odkazuje na jezuitské tradice nejstaršího učení na Moravě. Slavnostního uvedení do funkce rektora univerzity se v talárech a s insigniemi účastní odstupující a nastupující rektor, prorektor, děkani (popř. děkan zastoupen proděkanem), proděkani, pedel, předseda akademického senátu univerzity, členové akademické obce a další pozvaní hosté. Mezi pozvanými hosty jsou zpravidla emeritní rektori univerzity, rektori jiných vysokých škol, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský, členové Správní rady univerzity, zástupci Olomouckého kraje a města Olomouc, poslanci a senátoři parlamentu České republiky zvolení za Olomoucký kraj, zástupci významných organizací, s nimiž univerzita dlouhodobě spolupracuje a další.

V průběhu slavnostní inaugurace rektora odstupující rektor předá nastupujícímu rektorovi rektorský řetěz jako výraz důstojnosti nejvyššího akademického úřadu univerzity a jako pouto, které symbolizuje svázanost rektora s univerzitou. Rektorské insignie symbolizují rektorova práva a povinnosti, zejména

pak povinnost chránit univerzitu a její dobré jméno, respektovat tradice a směřovat všechny své kroky v její prospěch.

Neméně významná je inaugurace děkana, která rovněž probíhá po vzoru inaugurace rektora, ve slavnostních prostorách, za účasti akademických funkcionářů univerzity a akademických funkcionářů fakult univerzity, předsedy akademického senátu univerzity, členů akademického senátu dané fakulty, členů akademické obce dané fakulty a dalších pozvaných hostů.

Článek 53 Obřady honorační

Mezi obřady honorační se zařazuje slavnostní promoce při udělení titulu doctor honoris causa (dr.h.c.), čestného doktorátu, který univerzita uděluje významným českým či zahraničním osobnostem, které se v mezinárodním měřítku významně zasloužily o rozvoj vědy, kultury či se jiným způsobem zasadily o prospěch lidstva.

Dalším honoračním obřadem je udělení Ceny Františka Palackého, kterou univerzita oceňuje vynikající výsledky tvůrčí činnosti v oblasti vědy či kultury, které přispívají k prestiži České republiky a univerzity. Podrobnosti o Ceně Františka Palackého, podávání návrhů na kandidáta ceny a rozhodnutí o výběru kandidáta na udělení této ceny stanoví vnitřní norma Statut Ceny Františka Palackého a Statut výroční přednášky k poctě Josefa Ludvíka Fischera.

Článek 54 Medaile a ocenění

Ustanovení vychází z převážné části ze stávajícího znění statutu. Úpravou dochází k modifikaci okruhu osob, kterým rektor (či jiné oprávněné osoby) uděluje medaili. Doposud jsou tyto osoby vymezeny pouze jako ty, které „se zasloužily o rozvoj UP“; medaile se však reálně udělují i v jiných případech.

Odstavec 1

Výslovně se nově uvádí případ, kdy je medaile udělována nejen osobám, které se zasloužily o rozvoj univerzity, ale také osobám, které významně přispěly k rozvoji vědy a vzdělanosti. Výčet osob, kterým může být udělena medaile, však není uzavřený – důvodem je zejména možnost udělení pamětních medailí např. významným hostům nebo proslulým přednáškám k poctě J. L. Fischera.

Pravidla týkající se žádosti o udělení medaile, vymezení udělovaných medailí a další detaily týkající se tematiky medailí a ocenění pak obsahují vnitřní norma univerzity (např. Udělování medailí a ocenění dopisem rektora UP, Statut čestného uznání rektora UP autorům odborných knih nebo Statut Cen za vynikající vzdělávací činnost na UP). Některá ocenění rektora jsou udělována pouze na základě předem zveřejněných pravidel např. Cena rektora za nejlepší vědeckou nebo uměleckou práci studujících bakalářských, magisterských a navazujících magisterských studijních programů, Cena rektora pro dobrovolníky z řad studentů, absolventů a zaměstnanců UP, Ocenění neakademických zaměstnanců apod.

Zachováno zůstává i oprávnění jiných orgánů univerzity, orgánů součástí univerzity a vedoucích zaměstnanců součástí univerzity udělovat medaile a ocenění, avšak pouze s předchozím souhlasem rektora. Příkladem může být ocenění děkana (např. *Cena děkana za šíření dobrého jména Filozofické fakulty*, *Cena děkana za popularizaci oboru*, *Ocenění sportovců*, *Magister optimus*, *Cena Miroslava Liberdy za mimořádný přínos pro rozvoj Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a šíření jejího dobrého jména*, a další) nebo ocenění ředitele vysokoškolského ústavu (*Cena CATRIN za mimořádné vědecké výsledky*).

Odstavec 2

Přehled typů medailí a ocenění udělovaných na univerzitě vede kancelář rektora, která tento přehled pravidelně v součinnosti se součástmi univerzity aktualizuje. Dokumentaci související s medailemi a oceněními pak vede ta součást, která medaile či ocenění uděluje.

Část X.

Přechodná, společná a závěrečná ustanovení

Poslední část se tradičně věnuje ustanovením přechodným, společným a závěrečným. Ustanovení přechodná jsou určena k překlenutí mezidobí, ve kterém ještě „dobíhají“ stávající procesy, účinnost dokumentů podle původní úpravy a připravují se procesy a řídicí dokumenty podle úpravy nové. Ustanovení společná a závěrečná obsahují informace o schválení, platnosti a účinnosti statutu.

Článek 55

Přechodná ustanovení

Smyslem přechodných ustanovení je zaručit adresátům nového statutu větší míru právní jistoty v situacích, kdy již nová úprava nabyla účinnosti, ale ještě probíhají procesy a aplikují se vnitřní předpisy a další normy vydané a nastavené za účinnosti původního statutu. S ohledem na prováděné změny se přechodná ustanovení týkají zejména účinnosti vnitřních předpisů a vnitřních norem (případně dalších norem univerzity v nejširším slova smyslu).

Do přechodných ustanovení naopak není zahrnutý proces tvorby rozpočtu, a to proto, že je účelné a efektivní, aby celý proces proběhl podle nových pravidel. Bez ohledu na nabytí účinnosti návrhu statutu může rektor vydat metodický pokyn na základě zákonného zmocnění. V dalších krocích je s výjimkou úpravy terminologie a lhůt proces v navrhovaném statutu nastavený obdobně jako doposud; může tedy plynule navázat, aniž by nastala kolize mezi novou a původní úpravou.

Pro zjednodušení formulací v přechodných ustanoveních, a tím zpřehlednění textu, je místo odkazu na den nabytí účinnosti nového statutu univerzity použito konkrétní datum nabytí účinnosti stanovené v závěrečných ustanoveních.

Odstavec 1, 2, a 6

Terminologie těchto ustanovení reflektuje skutečnost, že v současnosti jsou na univerzitě účinné jak vnitřní normy vydané podle stávajícího Řádu normotvorby, tak různé normy, směrnice a pokyny vydávané v minulosti. Z tohoto důvodu je v odstavcích použit pojem „další normy“ jako souhrnné označení těchto dokumentů s celouniverzitní působností i s působností na fakultách. Některé z těchto „dalších norem“ navíc odkazují na statuty účinné před aktuálně účinným statutem, proto je v odstavci 1 použito množné číslo.

Vzhledem k tomu, že ve vnitřních předpisech a vnitřních normách je zvykem odkazovat na konkrétní ustanovení statutu, dalších vnitřních předpisů ale i vnitřních norem, není s ohledem na počet aktuálně účinných vnitřních předpisů a norem možné provést do 1. června 2026 úpravu všech těchto dokumentů. Nastavuje se proto obecné pravidlo, že odkazy na původní úpravu (statut, řád normotvorby a řád o nakládání s majetkem) se nahrazují odkazy na úpravu novou podle věcného významu.

Pro případ, že by některé ustanovení statutu bylo zrušeno bez náhrady, zavádí se odkaz na příslušné právní předpisy. Jako příklad lze uvést zrušení čl. 7 týkající se střetu zájmů. Ten, kdo by měl posuzovat neslučitelnost funkcí, střet či konflikt zájmů, tak učiní podle existujících právních předpisů (zejména zákon o vysokých školách a zákoník práce).

Odstavec 3, 4 a 5

Návrh statutu dále nepočítá s existencí vnitřních předpisů vysokoškolského ústavu a vnitřních norem schvalovaných AS UP podle stávajícího čl. 57 odst. 2 statutu. Již vydané není možné bez dalšího zrušit, protože jsou pro fungování univerzity a vysokoškolského ústavu důležité. Z tohoto důvodu se stanovuje, že se na ně bude pohlížet jako na opatření vydávaná rektorem. Osoba vydavatele tedy zůstává zachována. Pro odstranění všech pochybností se zdůrazňuje, že tyto dokumenty budou dále upravovány a rušeny podle pravidel stanovených pro úpravu opatření.

Jedná se konkrétně o tyto vnitřní předpisy vysokoškolského ústavu, která budou mít s účinností nového statutu povahu opatření:

- č. CAT-A-20/01, Statut Českého institutu výzkumu a pokročilých technologií Univerzity Palackého v Olomouci, ve znění pozdější novely
- č. CAT-A-21/02, Jednací řád Vědecké rady Českého institutu výzkumu a pokročilých technologií Univerzity Palackého v Olomouci (CATRIN)
- č. CAT-A-21/03, Jednací řád Dozorčí rady Českého institutu výzkumu a pokročilých technologií Univerzity Palackého v Olomouci

Jedná se konkrétně o tyto vnitřní normy univerzity doposud schvalované akademických senátem, které budou mít s účinností nového statutu povahu opatření:

- č. B1-17/4-HN, Řád rigorózního řízení Univerzity Palackého v Olomouci, ve znění pozdější novely
- č. B1-15/1-HN, Organizační řád Univerzity Palackého v Olomouci, ve znění pozdějších novel
- č. R-B-20/10, Spisový a skartační řád Univerzity Palackého v Olomouci
- č. R-B-18/07, Řád vysokoškolské koleje Univerzity Palackého v Olomouci, ve znění pozdějších novel
- č. R-B-22/23, Řád menzy Univerzity Palackého v Olomouci
- č. R-B-18/15, Jednací řád Rady pro vnitřní hodnocení Univerzity Palackého v Olomouci, ve znění pozdějších novel

Odstavec 7

Toto ustanovení představuje „pojistku“ pro případ, že by v mezidobí mezi schválením a dnem nabytí účinností nového statutu nebylo možné provést všechny adaptační procesy. Novým statutem jsou tedy zrušené pouze vnitřní předpisy a vnitřní normy, které navrhovaná úprava alespoň částečně nahrazuje. Zbylé vnitřní předpisy anebo vnitřní normy zůstávají platné a účinné až do doby, než budou zrušeny a nahrazeny příslušným novým předpisem, případně opatřením (např. vnitřní předpis Postavení hostujícího profesora zůstává platný a účinný do doby, než bude nahrazen novým vnitřním předpisem podle čl. 14 odst. 3 písm. q) návrhu statutu).

Odstavec 8 a 9

V části IV. došlo k úpravě funkčního období členů VR UP a RVH UP. Postavení stávajících členů vědecké rady a rady pro vnitřní hodnocení však zůstává nedotčeno. Novou úpravou se bude řídit pouze konec jejich funkčního období.

Odstavec 10

S ohledem na stanovený den nabytí účinnosti nového statutu a zákonem o vysokých školách stanovených podmínek pro zveřejňování informací o výši poplatků spojených se studiem není možné v praxi aplikovat výši poplatků stanovenou přílohou č. 4 dříve než v akademickém roce 2027/2028.

Odstavec 11

Podle § 22 odst. 2 zákona o vysokých školách musí být vnitřní předpisy fakulty v souladu s vnitřními předpisy univerzity. Je navíc žádoucí, aby základní řídicí dokumenty napříč univerzitou obsahovaly jednotnou terminologii. S přihlédnutím k náročnosti a formálním náležitostem procesu přijímání a schvalování vnitřních předpisů fakult je lhůta pro jejich úpravu stanovena na 6 měsíců. Navrhovaná odložená účinnost nového statutu vytváří časový rámec na úpravu vnitřních předpisů fakult téměř 1 rok ode dne, kdy se děkani mohou se zněním návrhu statutu seznámit.

Článek 56

Společná a závěrečná ustanovení

Poslední ustanovení vysvětluje použití generických maskulin ve statutu, obsahuje seznamy příloh a zrušovaných vnitřních předpisů a vnitřní normy. Bližší informace o přílohách a důvodech rušení vnitřních předpisů a norem jsou obsaženy výše u jednotlivých ustanovení.

Odstavec 4

Den nabytí platnosti statutu jako vnitřního předpisu vyplývá ze zákona o vysokých školách a je vázaný na registraci vnitřního předpisu ministerstvem. Datum účinnosti je stanoveno jako pevné, a to na 1. června 2026 ze dvou důvodů:

- pro adresáty vnitřního předpisu představuje větší jistotu ohledně toho, kdy nastane jeho účinnost (než kdyby bylo navázáno na moment nabytí platnosti, který univerzita nemůže ovlivnit) a
- stanovení pevného data umožňuje nastavení jednodušších a srozumitelnějších přechodných ustanovení.

Datum účinnosti je stanoveno s větším odstupem ode dne předpokládaného schválení návrhu statutu AS UP, a to tak, aby byla respektována 90denní lhůta, kterou má ministerstvo pro registraci předpisu, a současně mohla být v mezidobí realizována většina adaptačních procesů.

Odstavec 5

Řád přijímacího řízení bude s odkazem na čl. 14 odst. 2 vydán jako nový vnitřní předpis univerzity, proto je nutné stávající vnitřní normu schvalovanou akademických senátem zrušit.

Rozdílová tabulka Statutu univerzity ve stávajícím znění a návrhu nové úpravy

Část	Struktura původního Statutu	Komentář	Zařazení v novém Statutu	Články z původní úpravy zahrnuté do nové struktury
	Preambule		Preambule	
I.	Základní ustanovení (čl. 1, 2) + přílohy č. 1 a 5	<ul style="list-style-type: none"> • rozšířen název části, aby pojmul celý obsah • původní čl. 2 rozdělen na samostatné čl. 2 Poslání a čl. 3 Činnost • do čl. 3 je zahrnut výčet dalších činností, které blíže upravují samostatné vnitřní předpisy (původně část VIII. a některé čl. z části V.) • doplněn nový čl. 4: pojmy hlavní a doplňková činnost • původní příloha č. 1 nyní jako č. 2, příloha č. 5 v rozšířené verzi jako příloha č. 1 	I. Základní ustanovení, poslání a činnost	<ul style="list-style-type: none"> • čl. 1, 2, 33, 46, 47, 48, 49 • čl. 2 a 12 přílohy č. 2: Pravidla hospodaření • přílohy č. 1 a č. 5
II.	Akademická obec UP (čl. 3 a 4)	<ul style="list-style-type: none"> • rozšířeno, aby byly na jednom místě definovány všechny klíčové kategorie osob působících na univerzitě a jejich postavení: <ul style="list-style-type: none"> ○ čl. 5 a 6: přesunuta úprava zaměstnanců včetně odkazu na úpravu emeritního, hostujícího profesora z původní části V. ○ čl. 7: nově doplněna definice studenta • původní úprava (nyní vše v čl. 8) byla pro posílení důležitosti doplněna výčtem akademických svobod a práv 	II. Zaměstnanci, studenti, akademické svobody a akademická práva	čl. 3, 4, 30, 31, 32, 34, 35
III.	Orgány UP (čl. 5 až 17)	<ul style="list-style-type: none"> • nově jako část IV. (předřazena byla organizační struktura a vnitřní správa univerzity) • čl. 5 (nyní čl. 16) rozšířen o poradní orgány rektora • vypuštěno: <ul style="list-style-type: none"> ○ čl. 6 – nepotřebný: vyplývá z jiných ustanovení statutu anebo předpisu ○ čl. 7 – nesrovnalosti s právními předpisy ○ čl. 10 – prorektorů začlenění k rektorovi ○ čl. 15 – kolegium rektora – dostává obecné informace o poradních orgánech v novém čl. 16 • čl. 16 a 17 jsou zahrnuty do části organizační struktura 	IV. Orgány univerzity	čl. 5, 8 až 15

<p>IV.</p>	<p>Studium na UP (čl. 18 až 29) +příloha č. 6</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozdělena na 2 samostatné části, aby bylo odlišeno studium a další vzdělávání • čl. 19 (nyní čl. 24) podstatně rozšířen a přejmenován: Rámcové podmínky pro přijetí ke studiu • vypuštěno: <ul style="list-style-type: none"> ○ čl. 20 a 27 – v návaznosti na nový čl. 7 v části II. ○ čl. 24 a 28 – není nutno upravovat vnitřním předpisem • čl. 26 a 29 vyčleněny do samostatné části • původní příloha č. 6 nyní jako č. 4 	<p>V. Studium na univerzitě</p> <p>VI. Další vzdělávací činnost univerzity</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V.: čl. 18, 19, 21, 22, 23, 25, • VI.: čl. 26 a 29
<p>V.</p>	<p>Členové akademické obce a další zaměstnanci UP (čl. 30 až 35)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nově zařazeno do části I. (původní čl. 33) a II. (zbytek původní úpravy) • podrobněji viz komentář k částem I. a II. 	<p>I. Základní ustanovení, poslání a činnost</p> <p>II. Zaměstnanci, studenti, akademické svobody a akademická práva</p>	<p>viz výše</p>

<p>VI.</p>	<p>Organizační struktura UP (čl. 36 až 39)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • předřazeno před Orgány a studium jako nová část III. • zjednodušena organizační struktura – zavedením pojmu „centrální jednotky“ • každý typ součásti popsán samostatně – podle jednotného schématu, včetně zahrnutí čl. 16 a 17 z původní části III. Orgány UP (pravomoci, řízení) a části původního čl. 41 (nakládání s majetkem) • nově připojeno: <ul style="list-style-type: none"> ○ původní čl. 56 (nyní 15): úřední deska – zkráceno ○ původní čl. 57 (nyní 14): vnitřní předpisy a vnitřní normy – nově označovány jako opatření + rozšířeno o pokyny a metodiky → částečně nahrazuje vnitřní předpis Řád normotvorby • vypuštěn čl. 39: pořádek v prostorách – běžná provozní záležitost • nově doplněna příloha č. 3 grafické znázornění organizační struktury 	<p>III. Organizační struktura, řízení a vnitřní správa univerzity</p>	<p>čl. 16, 17, 36 až 38, 56, 57</p>
<p>VII.</p>	<p>Hospodaření UP (čl. 40 až 45) + příloha č. 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozdělena na 2 části • část Rozpočet a fondy obsahuje: <ul style="list-style-type: none"> ○ původní čl. 40 a čl. 3 až 7 přílohy č. 2, nyní v čl. 31 a 32 ○ proces tvorby rozpočtu zachován (doplněn pouze metodický pokyn rektora podle novely ZVŠ) ○ pojem dílčí rozpočet nahrazen pojmem dílčí návrh a pojem hospodářská jednotka pojmem hospodářské středisko ○ fondy z čl. 18 až 25 přílohy č. 2 v zestručněné podobě (vypuštěno účtování) nově v čl. 33 až 40 • část Majetek a hospodaření obsahuje: <ul style="list-style-type: none"> ○ původní čl. 41 ve stručnější podobě jako čl. 41 (mimo pravomoci o nakládání s majetkem a hospodaření součástí – ty jsou nově v části III.) ○ do čl. 42 a 43 převzaty části čl. 8 až 17 a 26 až 28 přílohy č. 2 ○ kontrola hospodaření původně čl. 45 nyní čl. 44 ○ částečně nahrazuje Řád o nakládání s majetkem • vypuštěno ze Statutu: <ul style="list-style-type: none"> ○ čl. 42 – existuje samostatný vnitřní předpis ○ čl. 44 – pouze odkaz na právní přepisy • zbytek zrušené přílohy č. 2: <ul style="list-style-type: none"> ○ čl. 2 a 12 – nově zařazeno v části I. Statutu ○ nebyly přenesené čl.: čl. 1, 29 až 37 – není nutná úprava ve statutu 	<p>VII. Rozpočet a fondy VIII. Majetek a hospodaření</p>	<ul style="list-style-type: none"> • VII.: čl. 40, z přílohy č. 2: čl. 3 až 7 a čl. 18 až 25 • VIII. čl. 41, 45, z přílohy č. 2: čl. 8 až 17 a 26 až 28

VIII.	Strategický záměr, výroční zpráva a hodnocení kvality UP (čl. 46 až 49)	<ul style="list-style-type: none"> • jako stručná informace včleněno do nové části I. (čl. 3), • podrobně upraveno samostatným vnitřním předpisem, není nutné duplikovat ve Statutu 	I. Základní ustanovení, poslání a činnost	viz výše
IX.	Akademické obřady a symboly (čl. 50 až 54) + přílohy č. 3 a 4	<ul style="list-style-type: none"> • mírně upravena struktura • podrobněji rozepsány jednotlivé akademické obřady • slib absolventa doktorského studijního programu nově ve statutech fakult (vypuštěna původní příloha č. 4) • původní příloha č. 3 nově jako příloha č. 5 	IX. Akademické symboly, akademické obřady, medaile a ocenění	čl. 50 až 54 a částečně příloha č. 3
X.	Společná ustanovení (čl. 55 až 58)	<ul style="list-style-type: none"> • čl. 56 a 57 zařazeny do nové části III. • čl. 55 a 58 vypuštěny jako nadbytečné 	III. Organizační struktura, řízení a vnitřní správa univerzity	viz výše
XI.	Závěrečná ustanovení (čl. 59 až 61)	<ul style="list-style-type: none"> • nově doplněno pravidlo o použití generického maskulina • přechodná ustanovení navazují zejména na změny v oblasti normotvorby 	X. Přechodná, společná a závěrečná ustanovení	